

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 10, 2026

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2026:469](#) 08-05-2026

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2026:451](#) 01-05-2026

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2026:1119](#) 28-04-2026

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:2495](#) 23-04-2026

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:2382](#) 21-04-2026

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2026:1110](#) 21-04-2026

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2026:199](#) 27-01-2026

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2026:1740](#) 13-05-2026

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2026:5338](#) 24-04-2026

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2026:3494](#) 23-04-2026

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:1508](#) 24-03-2026

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2026:4528](#) 27-01-2026

RECHTSPRAAK

Machtiging uithuisplaatsing. Moeder blijkt slachtoffer van seksueel geweld door vader. Positieve verplichting om benodigde hulp aan moeder te bieden (EHRM, Van Slooten/Nederland) om toe te werken naar terugplaatsing.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder zijn belast met het ouderlijk gezag over de minderjarige.

De minderjarige verblijft sinds 16 maart 2026 in een pleeggezin. De kinderrechter in deze rechtbank heeft bij beschikking van 21 augustus 2025 de minderjarige onder toezicht gesteld tot 21 augustus 2026. De kinderrechter in deze rechtbank heeft bij beschikking van 16 maart 2026 een spoedmachtiging verleend minderjarige gedurende dag en nacht uit huis te plaatsen in een voorziening voor pleegzorg tot 30 maart 2026.

Verzoek en verweer

De kinderrechter heeft in de beschikking van 16 maart 2026 beslist over de (spoed)machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarige in een pleeggezin tot 30 maart 2026, en de beslissing voor het overige aangehouden. De kinderrechter moet partijen over deze beslissing nog horen. Daarnaast moet de kinderrechter nog een beslissing nemen over het aangehouden deel van het verzoek van de gecertificeerde instelling (GI) om de machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarige in een pleeggezin te verlenen voor de duur van vijf maanden, dus tot 16 september 2026.

De moeder is het niet eens met de verzoeken. Door en namens de moeder is verzocht om de machtiging tot uithuisplaatsing af te wijzen. Subsidiair is verzocht om de machtiging tot uithuisplaatsing te verlenen voor de duur dat het mogelijk is dat minderjarige kan blijven in het huidige pleeggezin, nu blijkt dat de minderjarige hier niet kan blijven. De moeder is de enige die de zorg over minderjarige heeft gedragen. De moeder wil samen met de minderjarige naar een moeder-kindhuis.

De vader is het eens met de verzoeken. De vader zag deze situatie wel aankomen. Hij vindt het

zorgelijk dat hij de minderjarige van plek naar plek ziet gaan.

Beoordeling en motivering

Op basis van de stukken en de zitting is de kinderrechter van oordeel dat de verlenging van de machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarige noodzakelijk is in het belang van haar verzorging en opvoeding. De kinderrechter maakt zich grote zorgen over de situatie. De kinderrechter constateert dat er grote zorgen zijn over het gedrag van de moeder van de afgelopen jaren. Dat gedrag maakt steeds dat de moeder en de minderjarige niet kunnen blijven op plekken waar zij verblijven.

Tijdens de zitting is, tot ieders schrik, naar voren gekomen dat de moeder slachtoffer is van ernstig seksueel geweld door de vader. De vader heeft tijdens de zitting bevestigd dat hij de moeder meerdere malen heeft verkracht in haar slaap en dat hij tegen haar zin in naaktfoto's van haar heeft gemaakt en verspreid toen zij hoogzwanger was. Dat plaatst het moeilijke gedrag van de moeder in een heel ander perspectief. De moeder heeft verteld dat zij eerder aangifte heeft willen doen maar dat de politie haar verhaal toen heeft afgedaan als relatieproblemen. Bij de GI heeft zij aangegeven dat zij traumatherapie wil maar daar is geen gevolg aan gegeven. De kinderrechter acht hulp aan de moeder zeer urgent. Op de GI rust ook de verplichting om die hulp spoedig in te zetten, om op die manier de inmenging in het familieleven die met de machtiging tot uithuisplaatsing wordt gemaakt zo kort mogelijk te maken, oftewel, om ervoor te zorgen dat de moeder en de minderjarige zo snel als mogelijk weer herenigd worden (EHRM 15 april 2025, 45644/18 (*Van Slooten/Nederland*)).

Gelet op de nieuwe belastende informatie over vader vindt de kinderrechter het noodzakelijk dat de GI nu goed gaat kijken wat deze informatie betekent voor het belang van de minderjarige als het gaat om contact met haar vader.

Conclusie

De kinderrechter verlengt de machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarige in een voorziening voor pleegzorg tot 21 augustus 2026.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 24-03-2026

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2026:1508

Zaaknummer: C/16/608548/ JE RK 26-382

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geruchtmakende zaak Stadskanaal. Schorsing gezag van moeder vanwege aanwijzingen van zeer ernstige, stelselmatige en georganiseerde kindermishandeling.

Feiten en omstandigheden

In deze zaak gaat het om de vraag of schorsing in het gezag van de moeder ten aanzien van haar twee kinderen gerechtvaardigd is. De moeder heeft samen met een vriendin (tevens moeder van een kind), haar zesjarige kind langdurig, zeer ernstig en stelselmatig mishandeld. De zaak tegen de vriendin van moeder – waar tevens schorsing in het gezag is verzocht, is gelijktijdig op zitting behandeld (zie Rb. Noord-Nederland 13 mei 2026, ECLI:NL:RBNNE:2026:1741).

Uit het feitencomplex blijkt dat op 5 februari 2025 voor het eerst anoniem een Veilig Thuis-melding is gedaan over de woonsituatie bij vader van kind 1. Later komt nog een anonieme melding binnen over vermeend seksueel misbruik van kind 1 door zijn stiefmoeder. In maart 2025 heeft de moeder het contact tussen kind 2 en de vader stopgezet vanwege door haar geuite zorgen over de vader: de moeder beschuldigde de vader van misbruik van kind 2. Sindsdien heeft kind 2 nagenoeg geen contact meer gehad met de vader. De moeder heeft op zitting verklaard dat die beschuldigingen onjuist waren en uitsluitend zijn gedaan in opdracht van de vriendin.

In de loop van 2025 zijn door de basisschool van kind 2 zorgen geuit over haar lichamelijke toestand en welzijn. De school observeerde dat kind 2 vaak vermoeid en koud was, weinig energie had, niet tot spelen kwam en regelmatig aangaf honger te hebben, waarvoor school aanvullend eten verstrekke. De moeder heeft met kind 2 herhaaldelijk de huisarts bezocht, onder meer wegens een blaasontsteking, huidproblemen, zogeheten ‘wintervoeten’, algehele malaise en overige moeilijk te duiden klachten. In november 2025 heeft de school een melding bij Veilig Thuis gedaan, omdat kind 2 met een snee in haar hoofd op school verscheen en verklaarde dat zij door haar moeder met een bezemsteel op haar hoofd was geslagen. Sindsdien zijn nog verschillende zorgen gemeld bij de betrokken hulpverlening en heeft school nogmaals contact opgenomen met de huisarts omdat kind 2 op school heftig had

gebruikt.

Op 7 februari 2026 heeft de moeder in de avond de ambulance gebeld, omdat kind 2 bleef overgeven en haar bewustzijn verloor. De ambulance trof kind 2 aan in een vervuilde woning en heeft een melding bij Veilig Thuis gedaan. Kind 2 werd opgenomen in het ziekenhuis, waar artsen haar toestand omschreven als ernstig ziek, onverzorgd, ondervoed en uitgedroogd. Zij werd op de intensive care opgenomen, beademd en in kunstmatige coma gebracht in verband met respiratoire en circulatoire insufficiëntie en een diepe septische shock. Aansluitend op de ziekenhuisopname is, in het vrijwillig kader, een ouder-kind-opname van de moeder en kind 2 in een ouder-kind-huis gerealiseerd. In dezelfde periode heeft Veilig Thuis Groningen meerdere forse meldingen over beide kinderen ontvangen. Deze meldingen zagen onder andere op zorgen omtrent zeden, middelengebruik, hygiëne, de mate van toezicht, het pedagogisch klimaat, justitieel contact en onduidelijkheden over de fysieke gezondheid van kind 2.

Op 16 maart 2026 heeft een mondelinge behandeling plaatsgevonden in een procedure tussen de ouders van kind 1 en kind 2 over de verdeling van de zorg en opvoedingstaken. Tijdens de mondelinge behandeling zijn ernstige zorgen opgekomen over de ontwikkeling en het welzijn van kind 1 en kind 2. De Raad voor de Kinderbescherming heeft daarom tijdens die zitting om een voorlopige ondertoezichtstelling van beide kinderen verzocht. De kinderrechter heeft dit verzoek ter zitting toegewezen. In april 2026 is kind 2 opnieuw, gedurende vier nachten, in het ziekenhuis opgenomen vanwege zeer ernstige en moeilijk te verklaren medische klachten. In de loop van het traject bij het ouder-kind-huis werd door de medewerkers geconstateerd dat de vriendin aanzienlijke invloed op de moeder uitoefende, haar opdrachten gaf en haar onder druk zette.

Op of omstreeks 30 april 2026 heeft de moeder tegenover medewerkers van het ouder-kind-huis verklaard dat sprake is geweest van ernstige kindermishandeling van kind 2. De moeder heeft aan de (kinder)rechter verteld dat zij is gaan praten over wat er met kind 2 is gebeurd, omdat het haar duidelijk werd dat er video- en geluidopnames van de mishandeling beschikbaar kwamen en dat zij 'er niet alleen voor wilde opdraaien'. De verklaringen over wat er met kind 2 is gebeurd, heeft zij vervolgens ook tegenover de (kinder)rechter afgelegd. Volgens de moeder heeft kind 2 gedurende langere tijd stelselmatig fysiek en psychisch geweld ondergaan, waarbij de vriendin een centrale en aansturende rol zou hebben gespeeld. Het gaat om zeer ernstige vormen van kindermishandeling zoals vastbinden, schoppen/slaan, onthouding van voedsel en het kind laten eten van haar eigen braaksel. Moeder verklaart dat zij hulp had willen zoeken, maar dit niet durfde omdat zij zich ernstig bedreigd en onder druk gezet voelde door de vriendin.

Beoordeling en motivering

Gegeven de geschetste langdurige en ernstige ondervoeding, uitdroging en lichamelijke verwaarlozing, in combinatie met de extreme en belastende eet| en strafpraktijken, acht de (kinder)rechter het zeer aannemelijk dat de door de artsen geconstateerde ernstige lichamelijke ontregeling, inclusief de ‘acute buik’ en de vermoedelijke darmperforatie, in belangrijke mate het gevolg is van dit patroon van mishandeling en verwaarlozing.

De (kinder)rechter komt op grond hiervan tot het oordeel dat bij kind 2 sprake is van een zeer ernstige en langdurige ontwikkelingsbedreiging, die haar lichamelijke integriteit en gezondheid rechtstreeks in gevaar heeft gebracht. Deze ontwikkelingsbedreiging is naar het oordeel van de (kinder)rechter zodanig ernstig en structureel, en de aan kind 2 toegebrachte schade zodanig ingrijpend, dat ingrijpende kinderbeschermingsmaatregelen noodzakelijk en gerechtvaardigd.

Gelet op de ernst van de mishandeling, de noodzaak om de feitelijke toedracht nader te laten onderzoeken en de omstandigheid dat de ouders in het recente verleden niet in staat zijn gebleken de veiligheid van kind 2 te waarborgen, acht de (kinder)rechter het op dit moment nog noodzakelijk en proportioneel dat het gezag van de ouders over kind 2 wordt geschorst. Omdat moeder in deze omstandigheden niet in staat is haar gezag uit te oefenen, wordt ook het gezag over kind 1 geschorst.

Het gezag van de vriendin van moeder over haar kind wordt ook geschorst, omdat aannemelijk is geworden dat de vriendin een sturende rol had in de mishandeling van kind 2 in deze zaak, maar het ook aannemelijk is dat zij haar eigen kind heeft mishandeld (zie Rb. Noord-Nederland 13 mei 2026, ECLI:NL:RBNNE:2026:1741).

Conclusie

De kinderrechter schorst de moeder in het gezag over kind 1 en beide ouders in het gezag over kind 2. De voorlopige voogdij wordt aan de gecertificeerde instelling toegewezen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 13-05-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2026:1740

Zaaknummer: C/18/256321 / FA RK 26-3081 en C/18/256269 / JE RK 26-853

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof beoordeelt het verzoek van de moeder om herstel van het gezag over haar minderjarige kinderen op basis van artikel 1:277 lid 2 BW . Het wijst dit verzoek af omdat er geen sprake is van gewijzigde omstandigheden die herstel van het gezag van de moeder rechtvaardigen. Het belang van de kinderen bij continuïteit en stabiliteit weegt zwaarder dan het belang van de moeder bij het in artikel 8 EVRM beschermde recht op family life.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder hebben in het verleden een relatie gehad en samen twee minderjarige kinderen gekregen, geboren in 2011 en 2014. De vader heeft deze kinderen erkend en is op dit moment alleen belast met het gezag over hen. Daarnaast hebben de ouders nog een derde minderjarige dochter, die in een pleeggezin verblijft en niet bij deze procedure betrokken is.

Verder hebben beide ouders nog andere kinderen uit eerdere of latere relaties, die deels bij familie of de pleegmoeder wonen. De kinderen waar deze zaak over gaat verblijven sinds maart 2018 bij de pleegmoeder. In de loop der jaren zijn verschillende kindbeschermingsmaatregelen genomen. Zo is in 2019 een ondertoezichtstelling uitgesproken en is het gezag van de ouders tijdelijk beperkt geweest. Later is het gezag opnieuw gewijzigd: eerst hadden beide ouders gezamenlijk gezag, maar sinds juli 2021 heeft de vader het eenhoofdig gezag, nadat het gezag van de moeder is beëindigd.

In de procedure die nu voorligt, heeft de moeder de rechtbank primair verzocht om herstel van haar gezag en om te bepalen dat de kinderen weer bij haar gaan wonen. Subsidiair verzoekt zij om een onderzoek naar het gezag en de woonplaats van de kinderen. De rechtbank heeft deze verzoeken afgewezen. De moeder komt daartegen in hoger beroep. De vader verzet zich tegen de verzoeken van de moeder.

In hoger beroep verzoekt de moeder primair dat de bestreden beschikking wordt vernietigd en dat alsnog wordt bepaald dat zij in het gezag over de kinderen wordt hersteld en dat de kinderen hun hoofdverblijf bij haar zullen hebben. Subsidiair verzoekt zij om een

onafhankelijk deskundigenonderzoek te laten uitvoeren naar het gezag en het woonperspectief van de kinderen, en om de zaak in afwachting daarvan aan te houden. De vader verzoekt de verzoeken van de moeder af te wijzen en de bestreden beschikking in stand te laten.

Beoordeling en motivering

Op grond van artikel 1:277 lid 1 onder a en b BW kan een ouder die niet (meer) met het gezag is belast, de rechter verzoeken om herstel in het gezag. Dit is alleen mogelijk als dit in het belang van het kind is én de ouder naar verwachting weer duurzaam de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding kan dragen. Daarnaast bepaalt lid 2 dat wanneer het gezag eerder aan de andere ouder is toegewezen, de rechter de ouder wiens gezag is beëindigd niet opnieuw met het gezag belast, tenzij er na die beslissing sprake is van gewijzigde omstandigheden of als de eerdere beslissing op onjuiste of onvolledige informatie was gebaseerd. Artikel 1:253e BW is daarbij van overeenkomstige toepassing, wat betekent dat de beoordeling aansluit bij dezelfde uitgangspunten als bij andere gezagsbeslissingen tussen ouders.

Het hof beoordeelt het verzoek van de moeder om opnieuw (gezamenlijk) met de vader het gezag over de kinderen te krijgen. Het hof toetst dit aan de maatstaf van artikel 1:277 lid 2 BW. Het hof stelt voorop dat de kinderen al ruim acht jaar en daarmee het grootste deel van hun leven bij de pleegmoeder wonen en daar in een stabiele en veilige omgeving opgroeien. Volgens betrokken instanties zijn er geen zorgen over hun ontwikkeling. Ook eerdere relatieproblemen tussen de vader en de pleegmoeder hebben de kinderen niet aantoonbaar geschaad. De vader is bovendien altijd betrokken gebleven bij de verzorging en opvoeding. Gelet op het belang van de kinderen vindt het hof dat de bestaande situatie moet worden voortgezet: zij groeien op in rust en stabiliteit, met de pleegmoeder en met betrokkenheid van de vader. Herstel van het gezag van de moeder zou daar niet bij passen. Daarnaast is er nauwelijks contact tussen de moeder en de kinderen en heeft de moeder onvoldoende laten zien dat er sindsdien belangrijke veranderingen in haar situatie zijn geweest die een herbeoordeling van het gezag rechtvaardigen.

Hoewel het hof begrijpt dat de moeder haar kinderen mist, wijst het erop dat er ruimte bestaat om de relatie met de kinderen verder vorm te geven via een begeleid traject bij De Blauwe Beer. Alles afwegend oordeelt het hof dat er geen gewijzigde omstandigheden zijn die herstel van het gezag rechtvaardigen. Het hof betreft daarbij ook artikel 8 EVRM, dat het recht op eerbiediging van het familie- en gezinsleven beschermt. Het acht die beperking gerechtvaardigd, omdat het belang van de kinderen bij stabiliteit en ongestoorde ontwikkeling zwaarder weegt dan het belang van de moeder bij het beschermde recht op *family life*. Het hof

bekrachtigt daarom de beslissing van de rechtbank waarbij het verzoek van de moeder is afgewezen. Het hof komt niet toe aan de beoordeling van het verzoek van de moeder om de hoofdverblijfplaats van de kinderen bij haar te bepalen, omdat daarvoor geen wettelijke grondslag bestaat. Dat verzoek wordt daarom afgewezen. Ook het subsidiaire verzoek om een deskundigenonderzoek naar het gezag en het woonperspectief van de kinderen wordt afgewezen. Het hof vindt dat het voldoende is geïnformeerd en ziet geen reden om aanvullend onderzoek te laten uitvoeren. Daarbij speelt mee dat het hof het in het belang van de kinderen acht dat de huidige leefsituatie wordt voortgezet.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking en wijst al het overige of andersluidende verzoek dat in hoger beroep is gedaan af.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 21-04-2026

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2026:1110

Zaaknummer: 200.361.069/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In deze zaak gaat het om de vraag of de gemeente de bijstandsuitkering die aan de moeder is verstrekt, op de vader kan verhalen naast de door hem reeds betaalde kinderalimentatie. Het hof oordeelt dat de wettelijke grondslag voor dit verhaal ontbreekt nu de vader aan zijn bestaande onderhoudsverplichting voldoet. Daardoor is geen sprake van een tekortschieten in de zin van artikel 62 aanhef en onder a PW. Evenmin biedt artikel 62e lid 2 PW een mogelijke grondslag omdat de gemeente haar verzoek niet goed heeft onderbouwd en geen feiten heeft gesteld die een hogere bijdrage zouden rechtvaardigen of wijziging van de eerdere alimentatiebeschikking mogelijk maken.

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw hebben een relatie gehad waaruit drie kinderen zijn geboren. De man heeft de kinderen erkend; de kinderen wonen bij de vrouw. Sinds 1 januari 2020 betaalt de man € 87 per kind per maand aan kinderalimentatie, in totaal € 258 per maand. Vanaf november 2024 ontving de vrouw een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet (PW). Bij de berekening daarvan hield de gemeente rekening met de door de man betaalde kinderalimentatie. De gemeente heeft de man vervolgens meegedeeld dat zij de aan de vrouw verstrekte bijstand op hem wilde verhalen, voor zover zijn onderhoudsplicht jegens de kinderen dat toeliet. De man werd gevraagd financiële informatie aan te leveren, maar reageerde niet op dat verzoek en evenmin op een latere herinnering. Daarop besloot de gemeente de kosten van de bijstand met ingang van 6 januari 2025 op de man te verhalen tot een bedrag van € 805 per maand. De man liet weten dat hij al alimentatie betaalde op basis van een rechterlijke beschikking en weigerde de bedragen aan de gemeente te voldoen. De gemeente heeft vervolgens de rechtbank verzocht het verhaalsbedrag vast te stellen.

De rechtbank heeft bepaald dat de man over de periode van 6 januari 2025 tot en met 31 mei 2025 een bedrag van € 3.895,16 moet betalen en vanaf 1 juni 2025 maandelijks € 805

verschuldigd is zolang de bijstandsverlening aan de vrouw voortduurt. De man heeft hoger beroep ingesteld tegen de beschikking van de rechtbank. Volgens hem heeft hij onvoldoende draagkracht om dit bedrag te voldoen. Daarnaast voert hij aan dat hij de eerder door de rechtbank vastgestelde kinderalimentatie van € 258 per maand steeds heeft betaald. De gemeente heeft verweer gevoerd en verzoekt het hof het hoger beroep van de man ongegrond te verklaren. Daarbij heeft de gemeente haar verzoek gewijzigd. Zij verzoekt het hof de beschikking van de rechtbank te vernietigen en opnieuw te beslissen dat de man over de periode van 6 januari 2025 tot 1 november 2025 voorlopig een verhaalsbijdrage van € 3.275,35 aan de gemeente moet betalen. Daarnaast verzoekt de gemeente het hof te bepalen dat de man uiterlijk op 31 mei 2026 zijn definitieve jaarcijfers over 2025 moet overleggen, zodat de definitieve verhaalsbijdrage volgens de wettelijke methode kan worden vastgesteld.

Grieven

De man vraagt het hof de beschikking te vernietigen en het verzoek van de gemeente om een verhaalsbijdrage vast te stellen alsnog af te wijzen. Subsidiair verzoekt hij het hof een lagere verhaalsbijdrage vast te stellen, met ingang van een datum die het hof passend acht.

Beoordeling en motivering

Het hof stelt voorop dat eerst moet worden beoordeeld of het verzoek van de gemeente op de juiste juridische grondslag berust. De gemeente heeft haar verzoek gebaseerd op artikel 62 aanhef en onder a PW. Dit artikel biedt de mogelijkheid om bijstandskosten te verhalen op een ouder die zijn onderhoudsplicht jegens minderjarige kinderen niet of niet behoorlijk nakomt. Vast staat dat de man de bij beschikking van 17 maart 2020 vastgestelde kinderalimentatie steeds volledig heeft betaald. Ook de gemeente heeft dit tijdens de zitting erkend. Omdat de man zijn onderhoudsverplichting dus wel nakwam, was niet voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 62 aanhef en onder a PW. Om diezelfde reden was ook verhaal op grond van artikel 62b PW niet mogelijk. Voor zover de gemeente van mening was dat de man, gelet op zijn inkomen, een hogere bijdrage zou kunnen betalen, had zij haar verzoek moeten baseren op artikel 62e lid 2 PW. Op grond van die bepaling kan de rechter een bestaande alimentatiebeschikking aanpassen wanneer sprake is van gewijzigde omstandigheden of wanneer destijds niet met alle relevante gegevens rekening kon worden gehouden. De gemeente heeft pas later gesteld dat sprake was van een vergissing en dat het verzoek eigenlijk op artikel 62e lid 2 PW was gebaseerd. Het hof oordeelt dat de gemeente onvoldoende feiten en omstandigheden heeft aangevoerd om een beroep op die bepaling te kunnen dragen. Zo heeft de gemeente niet gesteld dat sprake was van gewijzigde omstandigheden als bedoeld in artikel 1:401 BW, noch dat de rechter in 2020 niet over alle relevante informatie beschikte. Ook heeft de gemeente niet duidelijk gemaakt op welke

wettelijke grond van artikel 62e lid 2 PW zij zich precies beroept. Omdat de noodzakelijke feitelijke onderbouwing ontbreekt, kan het hof de juridische grondslag niet zelf aanvullen en kan het verzoek van de gemeente niet worden toegewezen.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst het oorspronkelijke verzoek van de gemeente af.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-04-2026

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2026:2382

Zaaknummer: 200.361.159/01 en 200.361.159/02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek man om vervangende toestemming tot erkenning kinderen afgewezen vanwege zwaarwegende bezwaren en/of belangen van de kinderen. Risico op|eengerelateerd|geweld. Man niet-ontvankelijk in zijn verzoek tot ouderlijk gezag. Verzoeken man|ten aanzien van|omgangsregeling en informatie- consultatieregeling afgewezen. Toetsing (intended) family life.

Beoordeling|en motivering|

Vervangende toestemming tot erkenning|

Het wettelijk kader|wordt gevormd door|artikel|1:204 BW.|Dat de man de verwekker is van de kinderen, minderjarige 1, geboren in 2011,|en|minderjarige 2, geboren in 2021, wordt niet betwist.|Uit het rapport|van de Raad voor de Kinderbescherming (de raad)|blijkt dat de man en de moeder in 2009|conform|het|jezidisch|geloof zijn getrouwd.|Zij|zijn in Nederland nooit voor de wet getrouwd. De moeder is in 2010 van Irak naar Nederland gevlucht en in 2011 zijn de man en de moeder gaan samenwonen. Uit het raadsrapport is op te maken dat er sprake was van een complexe gezinssituatie. Begin oktober 2021 is aan de man een huisverbod opgelegd tot|half|oktober 2021 vanwege het mishandelen van de moeder door de man. Eind oktober 2021 waren er grote zorgen bij de raad om de kinderen, vanwege de zorgelijke verhalen van de moeder over wat er tussen de man en de moeder in de thuissituatie is gebeurd. Van 30 oktober 2021 tot en met 12 november 2021 is de man gedetineerd geweest vanwege het bedreigen van een buurman met een mes. Kort na|de|geboorte van minderjarige 2 zijn de moeder en de kinderen opgevangen bij een opvangvoorziening die veiligheid en bescherming biedt bij geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daarna zijn zij overgeplaatst naar|een andere|opvangvoorziening, op een afdeling voor mensen die slachtoffer kunnen zijn van|eengerelateerd|geweld. Hierbij was sprake van ‘code rood’, wat inhoudt dat de moeder en de kinderen niet naar buiten of naar huis mochten.

De raad heeft vanwege de ondertoezichtstelling van|de kinderen (zij stonden van|eind|oktober 2021|tot|eind|januari 2024 onder toezicht)|een

jeugdbeschermingsonderzoek uitgevoerd, waaruit blijkt dat de opvoedomgeving van de kinderen onvoldoende tegemoetkwam aan wat|zij|nodig hadden. Vanuit de jeugdbescherming moest zicht komen op de veiligheid van de moeder en de kinderen, en op hun woonperspectief. In het verslag van de vorige bijzondere curator|van de kinderen|staat|dat de moeder om veiligheidsredenen met de kinderen op een geheim adres verblijft. De vorige|bijzondere curator gaf aan dat bij de man sprake leek te zijn van psychische en alcoholproblematiek en dat vanwege zijn (toenmalig) verblijf in Duitsland de ingezette hulpverlening en het reclasseringstraject niet van de grond kwamen. |

Het hof overweegt dat de bevindingen van het|Landelijke Expertise Centrum Eer Gerelateerd Geweld (LEC)|in het raadsrapport geen algemene beschouwing behelzen, zoals de man stelt. De raad heeft aangegeven dat het LEC een uitgebreid veiligheidsonderzoek heeft gedaan en is nagegaan in hoeverre binnen deze gezins- en familieverhoudingen een risico bestaat op|eengerelateerd|geweld. Op basis van concrete feiten en omstandigheden in het dossier heeft het LEC geconcludeerd dat er sprake is van een zeer onveilige situatie vanwege het risico op eerwraak, gelet op de afkomst van de man en de moeder. De moeder heeft volgens de|Jezidi-gebruiken de familie-eer geschonden van zowel de familie van de man als haar eigen familie, door van de man te scheiden en de kinderen niet aan hem af te staan. Hierdoor is volgens het LEC een permanent gevaar voor de moeder en de kinderen ontstaan. De man heeft niet kunnen uitleggen waarom dit, in afwijking van de culturele gebruiken, bij zijn familie anders zou zijn, aldus het LEC.

De raad heeft in oktober 2024 contact gehad met de moeder. Zij gaf aan dat zij veel angst voelt voor de man. Hij is volgens|haar|een gevaar voor|haar, de kinderen en voor zichzelf. Zij vreest dat het door de erkenning|voor hem makkelijker zal worden om de kinderen mee te nemen naar familie in Duitsland of Irak. Ook met haar eigen familie heeft de moeder geen contact uit angst voor|eengerelateerd|geweld vanwege haar scheiding van de man. |Het hof acht op grond van het voorgaande voldoende aannemelijk dat er bij de moeder sprake is van reële angst voor de man ten gevolge van de geschetste gebeurtenissen en de voor|haar|permanent aanwezige dreiging van|eengerelateerd|geweld. Gezien de ernstige incidenten tussen de man en de moeder beschouwt het hof|haar|angst niet slechts als emotionele weerstand tegen erkenning door de man. ||

Omdat minderjarige 1 vijftien jaar is,|moet|ook hij – naast de moeder – schriftelijk toestemming verlenen voor de erkenning. |Hij|heeft bij|de vorige en huidige|bijzondere curator aangegeven ernstige bezwaren te hebben tegen erkenning door de man. Ingevolge artikel 1:204 BW kan de toestemming van minderjarige 1 worden vervangen, waarbij het hof een afweging maakt tussen de belangen van de man bij erkenning enerzijds, en anderzijds de belangen van de moeder en de kinderen bij een ongestoorde verhouding met elkaar. |Het hof is

van oordeel dat het belang van minderjarige 1 bij niet-erkenning zwaarder weegt dan het belang van de man bij erkenning. |Minderjarige 1 heeft in zijn gesprek met de bijzondere curator|in|februari 2026 aangegeven dat hij geen fijne of mooie herinneringen heeft aan de man. Hij heeft geen nieuwsgierigheid naar het leren kennen van de man en wil dat de man hem met rust laat. |Minderjarige 1 heeft inmiddels geen angst meer voor de man en hij heeft de man losgelaten zodat hij verder kan met zijn leven. |Hij|wil rust en hij ervaart de procedures die de man voert over de erkenning, het gezag en de omgang als belastend. |Het hof acht deze bezwaren zo zwaarwegend dat erkenning achterwege|moet|blijven, temeer omdat aan de mening van minderjarige 1 veel waarde moet worden gehecht gelet op zijn leeftijd. Gelet hierop is niet voldaan aan de vereisten voor het verlenen van vervangende toestemming als bedoeld in artikel|1:204 BW. Het verzoek van de man om minderjarige 1 te erkennen wordt afgewezen.||

Minderjarige 2 is geboren in de periode waarin de relatie tussen de moeder en de man is beëindigd. Voor de moeder en minderjarige|2|was dit een onveilige periode. De aanloop naar de relatiebreuk is gepaard gegaan met huiselijk geweld. |Voor minderjarige 2 geldt dat hij vanaf het prilleste begin van zijn leven te kampen heeft gehad met bovengemiddelde gevoelens van angst en onrust. Ook|hij|heeft extra behoefte aan rust en een zo veilig mogelijke omgeving waarin hij kan opgroeien. |Het hof acht het, net zoals de raad en de bijzondere curator, van belang dat de huidige situatie waarin de kinderen rust ervaren niet wordt verstoord. Het belang van minderjarige 2 loopt parallel met het belang van de moeder, nu de gedragingen van de man en de angst van de moeder als gevolg daarvan ook invloed hebben op minderjarige 2 en zijn opvoedingsklimaat. Om de situatie voor|hem|stabiel te houden, heeft hij een moeder nodig die evenwichtig in het leven staat. In de gegeven omstandigheden acht het hof de kans onaanvaardbaar groot dat de moeder ten gevolge van de erkenning door de man van minderjarige 2 in een zodanige onevenwichtige psychische toestand komt te verkeren, dat zij daardoor niet in staat is om hem het stabiele opvoedingsklimaat te bieden dat hij nodig heeft. Dit schaadt het belang van de moeder bij een ongestoorde verhouding met de kinderen. Het hof acht het ook een reëel risico dat minderjarige 2 na erkenning zal worden belemmerd in zijn evenwichtige sociaalpsychologische ontwikkeling. De psychische onrust die de erkenning bij de moeder veroorzaakt, zal zijn weerslag hebben op minderjarige 2. De druk en de spanningen in de opvoedingsomgeving van de kinderen zijn schadelijk voor hen. Hierbij|moet|het belang van minderjarige 2 bij een stabiele en veilige opvoedingsomgeving zwaarder wegen dan het belang van de man bij erkenning. Het hof neemt daarbij in aanmerking dat zowel de bijzondere curator(en) als de raad erkenning op dit moment niet in het belang van minderjarige 2 achten. Verder laat het hof meewegen dat het bekend is dat de man de verwekker is van minderjarige 2. Het is dan ook niet zo dat|hij|in het ongewisse wordt gelaten over zijn biologische afstamming, wat een negatieve invloed op zijn identiteitsontwikkeling

als gevolg kan hebben. | Voorgaande betekent dat het hof ook het verzoek van de man ten aanzien van de erkenning van minderjarige 2 afwijst. |

Het gezag | |

Nu het hof het verzoek van de man om vervangende toestemming tot erkenning van de kinderen afwijst, kan | hij | niet beschouwd worden als de tot het gezag bevoegde (juridisch) ouder in de zin van artikel | 1:253c lid 1 BW. Dit betekent dat de man niet-ontvankelijk is in zijn verzoek om hem te belasten met het ouderlijk gezag over de kinderen. |

Omgang |

Het hof beoordeelt het verzoek van de man aan de hand van | artikel | 1:377a BW. Het recht op omgang komt in beginsel toe aan de juridisch ouder en aan degene die in een nauwe of persoonlijke betrekking tot het kind staat. Nu de man niet de juridisch vader is, | moet | worden beoordeeld of sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking tussen de man en de kinderen, het zogeheten 'family life'. | |

De rechtbank | heeft | terecht overwogen dat tussen de man en | minderjarige 1 family life bestaat. Onweersproken is gesteld dat de man | zijn | biologische vader is, | hij | is geboren uit een relatie van enige duur tussen de moeder en de man en | zij | hebben | na de geboorte van | minderjarige 1 enige tijd in gezinsverband samengewoond. Het hof concludeert dat er in ieder geval in de periode tot het beëindigen van de relatie tussen de moeder en de man een nauwe persoonlijke betrekking – family life – is ontstaan tussen de man en minderjarige 1, en dat deze niet is opgehouden te bestaan. | |

De man heeft | minderjarige 2 nooit ontmoet noch contact met hem gehad. Volgens vaste jurisprudentie kan ook in gevallen waarin geen feitelijk contact met het kind heeft plaatsgevonden, sprake zijn van family life | indien | de man het voornemen had om invulling te geven aan het gezinsleven en daartoe stappen wilde ondernemen, maar daarin is belemmerd door omstandigheden die niet (volledig) aan hem zijn toe te rekenen. In dat geval kan worden gesproken van 'intended | family life'. | Het hof is van oordeel dat tussen de man en minderjarige 2 sprake is van | intended | family life. De man heeft herhaaldelijk aangegeven dat hij | hem | wil erkennen, een omgangsregeling met hem wil en heeft hiertoe juridische stappen gezet. Hij heeft meermaals uitgesproken dat hij een rol wil spelen in het leven van minderjarige 2. Het hof acht dan ook voldoende aannemelijk dat de wens van de man om minderjarige 2 te leren kennen serieus, diep en bestendig is. | Dit betekent dat de man ontvankelijk is in zijn verzoek tot omgang met | beide kinderen, op grond van (intended) family life tussen hen. |

Het laatste contact tussen minderjarige 1 en de man dateert van juni 2022, toen zij onder

begeleiding met elkaar gebeld hebben. | Minderjarige 1 heeft in het gesprek met de bijzondere curator in februari 2026 aangegeven dat hij dit als een onprettig gesprek heeft ervaren. Hij geeft aan absoluut geen behoefte te hebben aan (video)contact met de man. Volgens de bijzondere curator is de weerstand van minderjarige 1 tegen contact met de man ontstaan door het niet hebben van fijne herinneringen aan de man en door de angst van de moeder voor eerwraak vanuit de man. Het hof is gebleken dat minderjarige 1 consistent is in zijn mening, zo heeft hij de afgelopen jaren bij meerdere instanties herhaaldelijk en gemotiveerd zijn weerstand uitgesproken tegen contact met de man. | Het hof is van oordeel dat, mede gelet op zijn leeftijd, aan de mening van minderjarige 1 zwaarwegend belang gehecht moet worden. Omdat minderjarige 1 ernstige bezwaren tegen omgang met de man heeft geuit, ontzegt het hof aan de man het recht op omgang met minderjarige 1 op grond van artikel 1:377a lid 3 sub c BW. Dit betekent dat het verzoek van de man om omgang met minderjarige 1 wordt afgewezen. ||

Ten aanzien van minderjarige 2 overweegt het hof als volgt. De man verblijft – op vrijwillige basis – sinds acht maanden bij X Zorg, die gespecialiseerde zorg en hulp biedt aan mensen met psychiatrische problemen. De man stelt dat hij sinds tien maanden geen alcohol meer drinkt en dat hij medicatie gebruikt vanwege psychiatrische problematiek. | Desondanks hebben de raad en de bijzondere curator aangegeven een omgangsregeling tussen de man en minderjarige 2 op dit moment niet in het belang van minderjarige 2 te achten. Volgens de raad toont de man nog onvoldoende probleeminzicht en hij moet een extra stap zetten om het vertrouwen terug te krijgen, gelet op de gebeurtenissen in het verleden. Volgens de bijzondere curator kunnen de kinderen worden gezien als een eenheid, en minderjarige 1 voelt zich verantwoordelijk voor en betrokken bij het welzijn van minderjarige 2. Een omgangsregeling van minderjarige 2 met de man zal voor onrust en een sterk gevoel van onveiligheid binnen het gezin zorgen, zowel bij de moeder als bij minderjarige 1 en daarmee ook bij minderjarige 2. | Het hof volgt de mening van de raad dat de man vooralsnog onvoldoende inzicht heeft in al hetgeen is gebeurd tussen partijen in het verleden en welke invloed dit nog steeds heeft op het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen en de moeder. Zo heeft hij gesteld dat hij nooit ruzie heeft gehad met de moeder en dat hij in het verleden, toen zij samenwoonden, nooit boos is geweest op de moeder of de kinderen. Hij geeft aan dat de moeder geen reden heeft om bang voor hem te zijn. Over het laatste videobelmoment met minderjarige 1 geeft hij aan dat dit gesprek heel goed verliep. | Dit komt niet overeen met de geschetste geschiedenis van de relatie van partijen. Bovendien heeft de man in zijn beroepschrift niet ontkend dat hij gewelddadig is geweest in de relatie met de moeder. De man heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de angst van de moeder voor hem niet langer terecht is. Hij is niet in staat de angsten die bij de moeder en de kinderen thans nog aanwezig zijn te erkennen. Het hof neemt daarbij mee dat de angst van de moeder voor de man van zodanige

aard is dat daarmee ook minderjarige 2 wordt getroffen, omdat de spanningen van de moeder die een omgangsregeling veroorzaken ook door minderjarige 2 te voelen zullen zijn. Ook indien het eerste jaar alleen videocontact plaatsvindt, zoals de man voorstelt, kan dit zorgen voor onrust, spanningen en disbalans binnen het gezin van de moeder. Dit is in strijd met de zwaarwegende belangen van minderjarige 2. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat met betrekking tot minderjarige 2 sprake is van de ontzeggingsgrond voor omgang als bedoeld in artikel 1:377a lid 3 sub d BW. Het hof wijst het verzoek van de man tot omgang met minderjarige 2 af.

Informatie-/consultatieregeling

De man voert aan dat de rechtbank niet heeft beslist op zijn verzoek tot het vaststellen van een informatie-/consultatieregeling. Het hof stelt vast dat dit verzoek niet expliciet is opgenomen in de overwegingen van de rechtbank, noch in het dictum. Voor zover sprake is van een ommissie, dient het hoger beroep ertoe om dit te herstellen.

Vooropgesteld wordt dat de wet in artikel 1:377b BW alleen een recht op informatie en consultatie toekent aan de (niet met het gezag belaste) ouder. Met ouder in de zin van dit artikel wordt bedoeld degene die de juridische ouder van het kind is. Omdat de man geen vervangende toestemming tot erkenning van de kinderen krijgt, is hij geen ouder in de zin van artikel 1:377b BW. Uit rechtspraak blijkt evenwel dat ook anderen dan de (niet met het gezag belaste) ouder recht kunnen hebben op informatie over het kind. Hierbij is voor wat betreft de ontvankelijkheid van het verzoek vereist dat de persoon die daarop aanspraak maakt in een relatie tot het kind staat die is aan te merken als '(intended) family life' in de zin van artikel 8 EVRM. Omdat het hof heeft geoordeeld dat er sprake is van (intended) family life tussen de man en de kinderen, is hij ontvankelijk in zijn verzoek tot het vaststellen van een informatie- en consultatieregeling. Een consultatieregeling tussen ouders is een regeling waarbij de ouder bij wie het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft, verplicht is de andere ouder te betrekken bij belangrijke beslissingen over het kind. De ene ouder moet de andere ouder raadplegen vóór een (belangrijke) beslissing wordt genomen.

Het vaststellen van een rechtstreekse consultatieregeling is in de huidige omstandigheden uitgesloten. Er is geen vorm van communicatie tussen de moeder en de man en het recht op omgang van de man met de kinderen is hem ontzegd. Dit heeft als gevolg dat er voorlopig geen omgang zal plaatsvinden tussen de man en de kinderen. In het kader van een consultatieregeling moet de verzoekende persoon een inschatting kunnen maken van de behoeften van de kinderen en hierover het gesprek kunnen aangaan met de andere ouder. Het hof stelt vast dat aan deze voorwaarden niet is voldaan. Ook zal het verplichten van de moeder om de man te consulteren ten aanzien van te nemen beslissingen over de kinderen bij haar tot

veel spanning leiden, hetgeen de kinderen niet ten goede zal komen. Het hof acht dan ook op dit moment het vaststellen van een consultatieregeling niet in het belang van de kinderen en wijst het verzoek van de man af. |

Ten aanzien van het verzoek tot een informatieregeling overweegt het hof als volgt. De moeder woont met de kinderen op een geheime locatie en elke vorm van contact met de man roept bij haar de angst op dat |hij| hun verblijfplaats kan achterhalen. Het voorstel |van| de man om de informatieregeling via een derde te laten verlopen acht het hof niet in het belang van de kinderen. ||

Minderjarige 1 heeft bij de bijzondere curator aangegeven dat hij niet wenst dat de man informatie of foto's van hem ontvangt. |Hij| zou dit als onprettig en naar ervaren. De man heeft eerder, volgens |hem|, geprobeerd om via |hem| informatie te verkrijgen over de verblijfplaats van de moeder en de kinderen. De man betwist dit. Wat hier ook van zij, het vaststellen van een informatieregeling zal – ook |indien| de regeling via een derde verloopt – voor dusdanig veel spanning en angst bij de |moeder| zorgen dat dit niet in het belang van de kinderen is. Ook hierbij geldt dat de man zal moeten aantonen dat zijn gedrag wezenlijk is veranderd en dat hij daadwerkelijk inzicht heeft in en erkenning kan geven voor hetgeen hij bij de moeder en de kinderen heeft veroorzaakt, alvorens tot het aan hem verstrekken van informatie over de kinderen kan worden overwogen. Het vaststellen van een informatieregeling zou bovendien betekenen dat de moeder wordt verplicht te handelen tegen de uitdrukkelijke wens van minderjarige 1, waardoor de verhouding tussen beiden onder druk kan komen te staan. De kinderen groeien op bij de moeder en zijn van haar afhankelijk. Het is dan ook van groot belang dat de gemoedstoestand van de moeder stabiel is en dat zij niet permanent in angst leeft voor de mogelijkheid dat de man via de informatieregeling de verblijfplaats van haar en de kinderen kan achterhalen. Het belang van de kinderen bij stabiliteit en rust weegt zwaarder dan het door de man |gestelde| belang bij een informatieregeling. Het hof zal daarom het verzoek van de man tot het vaststellen van een informatieregeling afwijzen. |

Conclusie ||

Het hof |verklaart| de man niet-ontvankelijk in zijn verzoek tot verkrijging van het gezag over de kinderen, |bekrachtigt| de bestreden beschikking |en| wijst af het meer of anders verzochte.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-04-2026

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2026:1119

Zaaknummer: 200.361.052/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Huwelijksvermogensrecht. Vrouw stelt dat huwelijkse voorwaarden buiten beschouwing moeten worden gelaten op grond van wilsgebreken, dwaling en/of redelijkheid en billijkheid. Heeft notaris zijn zorgplicht geschonden? Passeren bewijsaanbod. Vergoedingsrecht.

Feiten|en omstandigheden|

Partijen waren gehuwd onder huwelijkse voorwaarden, die|onder meer|inhouden dat elke gemeenschap van goederen is uitgesloten|(art.1)|en dat|zij|zich verplichten om over elk kalenderjaar hun overgespaarde inkomsten samen te voegen ter verdeling bij helfte|(art.8|lid1)|.|Verrekening van overgespaarde inkomsten|tegens|de andere echtgenoot|blijft|achterwege als de echtgenoot die tot verrekening verplicht is, een onderneming drijft|(art.10|lid3)|.|De|rechtbank|heeft|de echtscheiding|tussen partijen|uitgesproken|.|De vrouw heeft|onder meer|primair|verzocht|de verdeling van de huwelijksgemeenschap vast te stellen|.|Subsidiair|heeft zij verzocht om|een verklaring voor recht dat de huwelijkse voorwaarden zijn vernietigd of worden vernietigd en te bepalen dat tussen partijen moet worden verdeeld, omdat er een huwelijksgemeenschap tussen|hen|was|.|Meer subsidiair|heeft|zij|verzocht|om|een verklaring voor recht dat artikel10 lid 3 van de huwelijkse voorwaarden is vernietigd of wordt vernietigd, zodat de overgespaarde inkomsten van partijen alsnog moeten worden verrekend|.|Zij|heeft verder verzocht de man te veroordelen om aan haar €|22.000|te betalen|omdat er|een vergoedingsrecht is ontstaan op grond van artikel 1:87 BW|.|In een|los van de echtscheidingsbeschikking staande|beschikking heeft de rechtbank de verzoeken van de vrouw afgewezen|.|Zij|is van deze|beschikking in hoger beroep gekomen|.|Het hof heeft de|beschikking|bekrachtigd|en|geoordeeld dat de vrouw integraal is gebonden aan de huwelijkse voorwaarden. Het overwoog:|

'Huwelijkse voorwaarden|

5.3|Het betoog van de vrouw komt erop neer dat de tussen partijen gesloten huwelijkse voorwaarden buiten beschouwing moeten worden gelaten, dan wel moeten worden vernietigd, dan wel dat het de huwelijkse voorwaarden aan geldigheid ontbreekt. Zij voert

daartoe[...]aan dat partijen zich niet bewust waren van[...] de]huwelijkse voorwaarden, dan wel niet wisten wat de huwelijkse voorwaarden inhielden, dan wel dat hun bedoeling niet overeenkwam met de inhoud van de huwelijkse voorwaarden, zoals volgens haar onder meer blijkt uit het feit dat partijen met elkaar hebben geleefd alsof de huwelijkse voorwaarden niet bestonden. Tot slot voert de vrouw aan dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is om de huwelijkse voorwaarden te volgen.]

(...)]

Niet bewust van (het bestaan van) de (inhoud van de) huwelijkse voorwaarden?

5.5[...]Vaststaat dat partijen op 28 augustus 2003 een overeenkomst van huwelijkse voorwaarden met elkaar zijn aangegaan. De akte is gepasseerd door]de notaris. Uit de processtukken volgt dat de vader van de vrouw een besloten vennootschap had en in deze besloten vennootschap werd een onderneming geëxploiteerd. Voorts volgt uit het betoog van partijen dat de notaris eveneens de notaris was van de vader van de vrouw en, naar het hof begrijpt, ook de notaris van de besloten vennootschap. Het hof begrijpt uit de verklaringen van partijen dat zij de huwelijkse voorwaarden op verzoek en advies van (de accountant van) de vader van de vrouw hebben laten opmaken. De achterliggende gedachte daarvan was bescherming van de vrouw, die in de toekomst mogelijk de onderneming van haar vader zou overnemen (aldus de vrouw[in]punt 32 van haar verweerschrift[tevens]houdende zelfstandige verzoeken in eerste aanleg[van 21 juli 2023]). Gezien deze feiten gaat het hof ervan uit dat de notaris op de hoogte was van de vermogensrechtelijke positie van de vader van de vrouw, namelijk]directeur grootaandeelhouder,]alsmede]van de vermogensrechtelijke positie van partijen en hun inkomenspositie. Bij het aangaan van het huwelijk hadden beide partijen een baan in dienstbetrekking en was er nog geen sprake van dat de man in dienst zou treden bij de besloten vennootschap van de vader van de vrouw, dan wel dat hij de aandelen, of een deel daarvan, van de vader van de vrouw zou overnemen. De huwelijkse voorwaarden van partijen waren zodanig ingericht dat als de vrouw de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou overnemen, deze aandelen – en mogelijke inkomsten – niet in de verrekening zouden worden betrokken. Het hof is van oordeel dat op basis van de feiten en mede gezien de vermogenspositie van de vader van de vrouw de huwelijkse voorwaarden voor de vrouw gunstig waren geformuleerd voor het geval dat zij de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou verwerven.]

5.6]Op basis van artikel 43 lid 1 van de Wet op het notarisambt dient de notaris partijen voor te lichten met betrekking tot de inhoud en strekking van de akte. Het hof ziet in het betoog van de vrouw geen aanleiding om aan te nemen dat sprake is geweest van onvoldoende voorlichting door de notaris, maar leidt uit de feiten en omstandigheden juist af dat sprake is

geweest van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden op de toen bestaande situatie. De huwelijkse voorwaarden zijn opgemaakt op verzoek van partijen, zij het dat zij dat hebben verzocht op advies van (de accountant van) de vader van de vrouw. De notaris heeft de huwelijkse voorwaarden opgesteld en aan partijen voorgelezen. Het hof acht de kans dat partijen niet op de hoogte waren van de inhoud van de huwelijkse voorwaarden gelet op het voorgaande nihil, dan wel zeer onwaarschijnlijk.]

Hoge Raad 2 februari 2024 (ECLI:NL:HR:2024:165)

5.7|Van een situatie zoals in de uitspraak van de Hoge Raad van 2 februari 2024 (ECLI:NL:HR:2024:165), op welke uitspraak de vrouw een beroep doet, is in onderhavige zaak geen sprake. In die zaak was immers sprake van een voor de vrouw nadelige wijziging van de huwelijkse voorwaarden, waar de huwelijkse voorwaarden in de onderhavige zaak vanaf de aanvang voor de vrouw gunstig waren geformuleerd en er geen sprake is van een wijziging. Het hof is van oordeel dat de notaris aan zijn zorgplicht heeft voldaan. Het bewijsaanbod van de vrouw om de notaris te doen horen ter bevestiging van haar stelling dat hij partijen onvoldoende heeft ingelicht, zal|derhalve|worden gepasseerd. Het hof gaat ook aan het bewijsaanbod van de vrouw voorbij om te doen horen de (passerende) [notaris 1] ,|de (huidige) [notaris 2] ,|de vader van de vrouw en de zus van de vrouw. Zoals hiervoor overwogen, acht het hof de verklaringen van genoemde personen niet beslissend voor een antwoord op de vraag of partijen aan de huwelijkse voorwaarden gebonden zijn. Het bewijsaanbod kan daarom niet tot beslissing van de zaak leiden.]

5.8|Het hof is van oordeel dat partijen welbewust hebben gekozen voor de overeenkomst van huwelijkse voorwaarden en dat geen sprake is van dwaling van de zijde van de vrouw.]

De bedoeling van partijen en redelijkheid en billijkheid|

5.9|Voor zover de vrouw aanvoert dat partijen hebben geleefd alsof zij in gemeenschap van goederen waren gehuwd, overweegt het hof dat dat niet kan leiden tot afwijking van de huwelijkse voorwaarden. De wetgever heeft er in artikel 1:115 van het Burgerlijk Wetboek (BW) bewust voor gekozen dat huwelijkse voorwaarden op straffe van nietigheid ten overstaan van de notaris moeten worden gepasseerd ter bescherming van beide (aanstaande) echtgenoten met betrekking tot de gevolgen van het huwelijksvermogensrecht. De Hoge Raad heeft in zijn uitspraak van 18 juni 2004 (onder meer) onderschreven dat dit met zich brengt dat een gemeenschappelijke bedoeling van partijen - om hun vermogensrechtelijke verhouding in hun onderlinge relatie ongewijzigd te laten alsof zij nog steeds in gemeenschap van goederen waren gehuwd - de tussen hen overeengekomen huwelijkse voorwaarden niet kan vervangen (Hoge Raad 18 juni 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO7004,|r.o.|4.2). De bedoeling

van partijen kan|derhalve|niet leiden tot afwijking van de bij notariële akte gepasseerde overeenkomst van huwelijkse voorwaarden, mits dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet tot een onaanvaardbare uitkomst leidt.]

5.10|Zoals hiervoor|reeds|overwogen, waren de huwelijkse voorwaarden voor de vrouw gunstig geformuleerd op het moment dat partijen die met elkaar zijn aangegaan. In 2008 heeft er een bedrijfsoverdracht van de vader van de vrouw plaatsgevonden richting de man,|alsmede|de zwager van de vrouw.|(...)|Het hof stelt vast dat partijen bij deze bedrijfsoverdracht geen rekening hebben gehouden met de voor hen geldende huwelijkse voorwaarden waarbij ten tijde van het opstellen de gedachtegang was dat de aandelen naar de vrouw zouden gaan. Deze omissie komt echter niet voor rekening en risico van de man. Het had op de weg van beide echtgenoten gelegen om hun huwelijkse voorwaarden kritisch te bezien in het kader van de bedrijfsoverdracht. Dat partijen destijds geen rekening hebben gehouden met de uitwerking daarvan in het voor hen geldende huwelijksvermogensregime, komt voor hun eigen rekening en risico. Het hof is van oordeel dat de uitwerking van de huwelijkse voorwaarden niet tot een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare uitkomst leidt. Dat betekent dat partijen vanaf de aanvang van het huwelijk zijn gebonden aan de huwelijkse voorwaarden.]

Vernietiging huwelijkse voorwaarden|

5.11|Voor zover de vrouw betoogt dat de huwelijkse voorwaarden door haar zijn vernietigd, dan wel dat die in deze procedure (dienen te) worden vernietigd, overweegt het hof als volgt. Evenals de rechtbank en op dezelfde gronden komt het hof tot het oordeel dat van vernietiging van de huwelijkse voorwaarden door de vrouw, in het verleden dan wel in deze procedure, geen sprake is noch kan zijn.|(...)|

Het hof overwoog onder het kopje ‘Vergoedingsrecht ad €|22.000,-’:]

‘5.14 De vrouw stelt dat haar vader op 20 december 2007 een bedrag aan haar heeft geschonken ad €|22.000,-|onder uitsluitingsclausule, welk bedrag door de man op 29 mei 2008 is gebruikt ter volstorting van de aandelen in de door de man opgerichte holding.]

(...)|

5.16|Het hof komt evenals de rechtbank tot een afwijzing van het verzoek van de vrouw. Gelet op artikel 1 van de huwelijkse voorwaarden, waarin is opgenomen dat partijen met uitsluiting van elke gemeenschap van goederen zijn gehuwd, maakt het voor het betoog van de vrouw niet uit of de schenkingen onder uitsluitingsclausule zijn gedaan,|(...). Het hof overweegt verder dat niet is gebleken dat de man de aandelen in mei 2008 heeft volgestort met het door

de vader van de vrouw geschonken bedrag ad €22.000,-. Daartoe neemt het hof in aanmerking dat het geschonken bedrag op de gezamenlijke bankrekening van partijen is gestort, waarna vermenging met het saldo op die rekening heeft plaatsgevonden. Tussen de schenking en de volstorting van de aandelen zijn vijf maanden verstreken waarin het saldo op de gezamenlijke bankrekening met alle daarop in- en uitgaande bedragen is vermengd. Derhalve kan niet worden vastgesteld dat de volstorting van de aandelen is gedaan met het bedrag dat de vader aan de vrouw heeft geschonken. (...)

De vrouw heeft cassatieberoep ingesteld.

Schetsjuridische achtergrond waartegen de klachten moeten worden gezien

De grondslagen van de verzoeken van de vrouw lijken in belangrijke mate te zijn (i) dat haar wil als bedoeld in artikel 3:33 BW tot het aangaan van de(z) huwelijkse voorwaarden ontbrak en (ii) dat zij onder dwaling als bedoeld in artikel 6:228 BW tot stand zijn gekomen. Het hof heeft beide mogelijke grondslagen onderkend en beoordeeld of aan de vereisten voor een beroep daarop is voldaan.

De rol van de notariële zorgplicht staat centraal in het cassatiemiddel. De notaris speelt een belangrijke rol bij totstandkoming van huwelijkse voorwaarden. Het verband tussen de zorgplicht van de notaris en de geldigheid/vernietigbaarheid van huwelijkse voorwaarden is in rechtspraak van de Hoge Raad meermaals aan de orde geweest. Dat mag geen verbazing wekken, omdat in algemene zin geldt dat de zorgplicht van de notaris ook ziet op de rechtsgeldigheid van rechtshandelingen, in het bijzonder dat men zich alle gevolgen daarvan realiseert. De notariële zorgplicht is in de verhouding tussen de (voormalig) echtgenoten in die zin van belang dat indien die zorgplicht is geschonden, dit (feitelijk) een indicatie kan zijn dat een of beiden niet volledig op de hoogte was van inhoud en implicaties van de huwelijkse voorwaarden. Omgekeerd zal een drie-sterren-advisering het minder aannemelijk maken dat er zo'n tekort aan kennis of inzicht aan de zijde van (een van) de (voormalig) echtgenoten zal zijn geweest. De advocaat-generaal (A-G) beschrijft drie zaken waarin de (niet-)nakoming van de zorgplicht door de notaris aan de orde was in het kader van het sluiten (of wijzigen) van huwelijkse voorwaarden. Van deze uitspraken betrof alleen het *Groningse huwelijkse voorwaarden*-arrest (HR 20 januari 1989, ECLI:NL:HR:1989:AD0586) een aansprakelijkheidsprocedure van de benadeelde cliënt tegen de notaris. In de andere twee uitspraken (*Zeeuwse huwelijkse voorwaarden*, HR 9 september 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT8238 en HR 2 februari 2024, ECLI:NL:HR:2024:165) waren de notarissen geen procespartij. Beide uitspraken illustreren dat het antwoord op de vraag of de notaris bij het sluiten van huwelijkse voorwaarden aan zijn zorgplicht heeft voldaan van belang kan zijn in de rechtsverhouding (de geldigheid/vernietigbaarheid van de huwelijkse

voorwaarden) tussen de procederende ex-echtgenoten.)

Artikel 43 lid 1 Wet op het notarisambt (Wna) luidt, voor zover van belang:

‘De partijen bij de akte en de bij het verlijden van de akte eventueel verschijnende andere personen krijgen tijdig tevoren de gelegenheid om van de inhoud van de akte kennis te nemen. Alvorens tot het verlijden van een akte over te gaan, doet de notaris aan de verschijnende personen mededeling van de zakelijke inhoud daarvan en geeft daarop een toelichting. Zo nodig wijst hij daarbij tevens op de gevolgen die voor partijen of één of meer hunner uit de inhoud van de akte voortvloeien. (...)’

De uit dit artikel voortvloeiende zorgplicht van de notaris wordt ook wel aangeduid als de Belehrungspflicht. Het in de tweede zin opgenomen voorschrift verplicht de notaris om bij iedere akte een samenvatting te geven van de kernpunten van de akte. Die zakelijke opgave heeft ten doel te bewerkstelligen dat de verschijnende personen zich ervan kunnen overtuigen dat de te ondertekenen akte de door hen gewenste inhoud heeft. Om dat doel te bereiken zal die samenvatting moeten plaatsvinden in voor de verschijnende personen begrijpelijke bewoordingen. Afhankelijk van de omstandigheden kan worden volstaan met basale gegevens of zal meer informatie nodig zijn. De informatieplicht van de notaris gaat soms gepaard met een waarschuwingsplicht (derde zin art. 43 lid 1 Wna). Deze bepaling is een uitvloeisel van het arrest *Groningse huwelijkse voorwaarden*.

Bespreking van het cassatiemiddel

Onderdeel 1

Het onderdeel stelt dat de vrouw heeft aangevoerd dat partijen zich niet bewust waren van inhoud (en strekking) van de huwelijkse voorwaarden en altijd hebben geleefd als waren zij gehuwd in gemeenschap van goederen. Zij heeft er met name op gewezen dat daags voor het huwelijk op 28 augustus 2003 op verzoek van haar vader de huwelijkse voorwaarden zijn overeengekomen, maar dat de notaris heeft nagelaten om partijen uitleg te geven over inhoud en strekking daarvan, en dat zij zich gedurende hun huwelijk ook niet bewust waren van het feit dat zij huwelijkse voorwaarden waren overeengekomen en wat de inhoud en strekking daarvan was. Het onderdeel stelt dat de vrouw heeft aangevoerd dat de brief van de notaris waarbij de conceptakte aan partijen is toegezonden, geen toelichting bevatte over die inhoud en strekking en dat de notaris die toelichting ook op 28 augustus 2003 niet heeft gegeven. Zij heeft aangevoerd dat de notaris partijen dus ook niet heeft gewezen op de nadelige gevolgen voor beide echtelieden van bepaalde bedingen in de huwelijkse voorwaarden in de verschillende scenario's, en heeft in dat kader ook naar voren gebracht dat haar vader ondernemer was en dus ook vermogen had waar zij later in zou delen, dat de man

geen vermogen had en dat geen van partijen destijds ondernemer was (of wilde worden).|

Subonderdeel 1.1 is gericht tegen het oordeel in|r.o.|5.7 dat de notaris aan zijn zorgplicht heeft voldaan. Het betoogt dat voor dit oordeel de volgende overwegingen dragend zijn:|

a. Partijen hebben de huwelijkse voorwaarden op verzoek en advies van (de accountant van) de vader van de vrouw|(hierna: de vader)|laten opmaken. (r.o.|5.5)|

b. De huwelijkse voorwaarden waren zodanig ingericht dat als de vrouw de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou overnemen, deze aandelen – en mogelijke inkomsten – niet in de verrekening zouden worden betrokken. (r.o.|5.5)|

c. Het hof gaat ervan uit dat de notaris op de hoogte was van de vermogenspositie van de vader|alsmede|van de vermogensrechtelijke positie van partijen en hun inkomenspositie. (r.o.|5.5)|

d. Het hof leidt uit de feiten en omstandigheden af dat er sprake is geweest van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden op de toen bestaande situatie. (r.o.|5.6)|

e. De notaris heeft de huwelijkse voorwaarden opgesteld en aan partijen voorgelezen. (r.o.|5.6)|

Het subonderdeel bevat de klacht dat het hof heeft miskend dat de zorgplicht van de notaris verder reikt dan kennisname van de vermogens- en inkomenspositie van partijen en het|aan hen|voorlezen van de akte.|Uit artikel 43 lid 1|Wna|volgt dat voorlichting over strekking en gevolgen van huwelijkse voorwaarden ook tot de taken van de notaris behoort. De notaris moet partijen wijzen op de mogelijke gevolgen die de akte voor een van hen zou kunnen hebben, en hij moet zich er ook van vergewissen dat partijen die inhoud en strekking en de gevolgen begrijpen. De daarmee verband houdende waarschuwingsplicht wint aan gewicht naarmate de gevolgen voor partijen of voor een van hen nadeliger zijn.|Het voorlezen van de akte ten tijde van het verlijden daarvan|is|niet (zonder meer) voldoende om te kunnen oordelen dat de notaris heeft voldaan aan zijn 'Belehrungspflicht', omdat uit die omstandigheid niet kan worden afgeleid dat partijen de gevolgen van de huwelijkse voorwaarden daadwerkelijk hebben begrepen.|Uit de onder a tot en met d genoemde feiten en omstandigheden|kan|niets worden afgeleid met betrekking tot de voorlichting door de notaris aan partijen.|De enige daad van voorlichting door de notaris kan worden gevonden in het feit dat hij de huwelijkse voorwaarden aan partijen heeft voorgelezen (zie|onder e). Aldus heeft het hof volgens het subonderdeel miskend dat de waarschuwingsplicht van de notaris verder strekt dan dat.|

De klacht slaagt niet. Het hof overweegt in r.o. 5.5 dat uit de processtukken volgt dat de vader een besloten vennootschap had, waarin een onderneming werd geëxploiteerd, en dat uit het betoog van partijen volgt dat de notaris ook de notaris was van de vader en de besloten vennootschap. Het hof overweegt vervolgens dat het uit de verklaringen van partijen begrijpt dat zij de huwelijkse voorwaarden op verzoek en advies van (de accountant van) de vader hebben laten opmaken. Deze passage wordt gevolgd door de overweging:

‘De achterliggende gedachte daarvan was bescherming van de vrouw, die in de toekomst mogelijk de onderneming van haar vader zou overnemen (aldus de vrouw in...).’

Dit aspect wordt niet afzonderlijk genoemd in de hiervoor weergegeven opsomming. Het hof trekt uit de hiervoor weergegeven feiten de conclusie ‘dat de notaris op de hoogte was van de vermogensrechtelijke positie van de vader, namelijk directeur-grotaandeelhouder, alsmede van de vermogensrechtelijke positie van partijen en hun inkomenspositie’ en overweegt:

‘Bij het aangaan van het huwelijk hadden beide partijen een baan in dienstbetrekking en was er nog geen sprake van dat de man in dienst zou treden bij de besloten vennootschap van de vader van de vrouw, dan wel dat hij de aandelen, of een deel daarvan, van de vader van de vrouw zou overnemen.’

Ook deze omstandigheid wordt niet afzonderlijk genoemd in bovenstaande opsomming. Na te hebben overwogen dat de huwelijkse voorwaarden zodanig waren ingericht dat als de vrouw de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou overnemen, deze aandelen – en mogelijke inkomsten – niet in de verrekening zouden worden betrokken, concludeert het hof:

‘Het hof is van oordeel dat op basis van de feiten en mede gezien de vermogenspositie van de vader van de vrouw de huwelijkse voorwaarden voor de vrouw gunstig waren geformuleerd voor het geval dat zij de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou verwerven.’

Deze deelconclusie wordt door het (sub)onderdeel niet afzonderlijk bestreden. Een en ander heeft in r.o. 5.6 geleid tot de gevolgtrekking dat sprake is geweest van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden op de toen bestaande situatie. Het hof overweegt direct aansluitend dat de huwelijkse voorwaarden zijn opgemaakt op verzoek van partijen (zij het dat zij dat hebben verzocht op advies van (de accountant van) de vader). Deze overweging wordt in cassatie niet zelfstandig bestreden. Na te hebben overwogen dat de notaris de huwelijkse voorwaarden heeft opgesteld en aan partijen heeft voorgelezen, concludeert het hof aan het slot van r.o. 5.6 dat de kans dat partijen niet op de hoogte waren van de inhoud van de huwelijkse voorwaarden ‘gelet op het voorgaande nihil, dan wel zeer onwaarschijnlijk’ is. De overwegingen, in onderlinge samenhang gezien, kunnen leiden tot de impliciete

gevolgtrekking dat partijen op 28 augustus 2003 ervan op de hoogte waren dat een aantal bepalingen in de huwelijkse voorwaarden, waaronder in elk geval artikel 10 lid 3, waren opgenomen ter bescherming van de onderneming (en daarmee, gelet op de door het hof in r.o. 5.5 genoemde omstandigheden, de vrouw), en dat zij met inhoud en strekking van die bepalingen (dan) ook bekend waren. Deze gevolgtrekking berust op een aan het hof voorbehouden uitleg en waardering van de stellingen van partijen, ook van de vrouw zelf, die niet onbegrijpelijk is. De door het hof genoemde feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang gezien, kunnen leiden tot het oordeel dat de notaris heeft voldaan aan de in de tweede volzin van artikel 43 lid 1 Wvng genoemde verplichtingen (mededelings- en toelichtingsplicht). Voor zover het subonderdeel stelt dat het hof heeft miskend dat er op de notaris voorts een waarschuwings- en vergewisplicht rustte zoals bedoeld in HR 2 februari 2024, faalt deze stelling. Het hof heeft terecht onderkend dat van een situatie zoals in die uitspraak aan de orde was, in de onderhavige zaak geen sprake is. In het licht van het voorgaande missen de klachten van het subonderdeel grotendeels feitelijke grondslag. Zij gaan immers uit van een onjuiste (want te beperkte althans niet volledige) lezing van de overwegingen van het hof.

Subonderdeel 1.2 veronderstelt dat in (het samenstel van) de overwegingen van het hof dat sprake was van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden, die voor de vrouw gunstig waren, het oordeel moet worden gelezen dat die omstandigheid ertoe leidt dat minder strenge eisen moeten worden gesteld aan de zorgplicht van de notaris. Het subonderdeel bevat de klacht dat dit oordeel blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Uit hetgeen de Hoge Raad in r.o. 3.3 van zijn beschikking van 2 februari 2024 heeft overwogen, volgt niet dat de notaris een partij niet of in mindere mate zou mogen voorlichten over inhoud, strekking en gevolgen van de huwelijkse voorwaarden en/of zich er niet of in mindere mate van zou mogen vergewissen dat die partij een en ander ook echt begrijpt, naarmate een beding voor die partij gunstiger is. De omstandigheid dat een beding voor een van de partijen wellicht gunstiger is doet dan voor de andere partij niet af aan de minimale zorgplicht van de notaris. De notaris moet partijen steeds op zijn minst tekst en uitleg geven over inhoud en strekking van de huwelijkse voorwaarden en zich ervan vergewissen dat zij een en ander ook daadwerkelijk begrijpen. Voorlezing van die huwelijkse voorwaarden is dan nog steeds niet afdoende. Het hof heeft dit miskend. Daarbij is mede van belang dat het hof niet heeft vastgesteld dat partijen de notaris concrete instructies hebben gegeven met betrekking tot de inrichting van de huwelijkse voorwaarden, zodat daaruit niet kan worden afgeleid dat zij reeds op grond daarvan inhoud en strekking van de huwelijkse voorwaarden zouden hebben begrepen.

Subonderdeel 1.3 koppelt aan de rechtsklacht van subonderdeel 1.2 een motiveringsklacht. Volgens het subonderdeel is het oordeel van het hof onbegrijpelijk, omdat uit de feiten en

omstandigheden waarop het zijn beslissing heeft gegrond, niet kan worden afgeleid op welke wijze (anders dan voorlezing) de notaris inhoud en strekking van de huwelijkse voorwaarden met partijen heeft besproken en op welke wijze[hij zich ervan heeft vergewist dat zij die inhoud en strekking ook hebben begrepen. Het subonderdeel stelt ter toelichting:|

Het hof heeft overwogen dat de huwelijkse voorwaarden gunstig waren voor de vrouw in verband met de verwachting dat zij de aandelen in de vennootschap van haar vader zou verwerven, maar heeft niet vastgesteld dat de notaris partijen heeft voorgelicht over de risico's als dat scenario zich niet zou verwezenlijk en daarentegen de man de onderneming van haar vader zou overnemen. |

Dat de man op het moment dat de huwelijkse voorwaarden werden overeengekomen niet de ambitie had om de onderneming van de vader over te nemen, maakt niet dat de notaris dat niet met partijen had moeten bespreken. Het ondernemerschap van een van de echtgenoten zou op grond van artikel|10 lid 3 van de huwelijkse voorwaarden voor de andere echtgenoot nadelig zijn, omdat verrekening dan zou worden uitgesloten. |

Het hof heeft niet vastgesteld dat de notaris door partijen is 'aangestuurd' wat betreft de inhoud van de huwelijkse voorwaarden. Ook heeft het hof niet vastgesteld dat de notaris de informatie over de vermogenspositie van de vader en van partijen, en over de inkomenspositie van partijen, van partijen zelf heeft ontvangen. |

Indien|het hof bij zijn beslissing betekenis heeft toegekend aan zijn overweging in|r.o.|5.5 dat uit het betoog van partijen volgt dat de notaris ook de notaris was van de vader en de besloten vennootschap, is het oordeel onbegrijpelijk, omdat onduidelijk is waar het hof die vaststelling op heeft gebaseerd. |

De A-G|meent|dat de rechtsklacht van subonderdeel 1.2 feitelijke grondslag mist, omdat het uitgaat van een onjuiste lezing van het oordeel van het hof. Het hof heeft niet geoordeeld dat de omstandigheid dat sprake was van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden, die voor de vrouw gunstig waren, ertoe leidt dat 'minder strenge eisen' moeten worden gesteld aan de zorgplicht van de notaris. Ook heeft het hof niet miskend dat voorlezing van de huwelijkse voorwaarden niet afdoende is in het kader van het voldoen aan de (minimale) zorgplicht van de notaris, zoals volgt uit artikel 43 lid 1|Wna. |Bij de bespreking van subonderdeel 1.1 heeft de A-G|uiteengezet dat het hof op basis van de feiten en omstandigheden die het in|r.o.|5.5 en 5.6 opsomt, in onderlinge samenhang bezien, heeft kunnen komen tot het impliciete oordeel dat partijen op 28 augustus 2003 ervan op de hoogte waren dat een aantal bepalingen in de huwelijkse voorwaarden waren opgenomen ter bescherming van de onderneming (en daarmee, gelet op de door het hof in|r.o.|5.5 genoemde omstandigheden, de vrouw), en dat partijen met inhoud en strekking van die bepalingen (dan) ook bekend waren. Het gaat

daarbij om de volgende feiten en omstandigheden:|

De notaris was ook de notaris van de vader en van diens besloten vennootschap. |

Partijen zelf hebben de huwelijkse voorwaarden laten opmaken op verzoek en advies van (de accountant van) de vader. De vrouw heeft in eerste aanleg gesteld dat achterliggende gedachte daarvan was de bescherming van de vrouw, die in de toekomst mogelijk de onderneming van haar vader zou overnemen. |

Gelet hierop gaat het hof ervan uit dat de notaris op de hoogte was van de vermogensrechtelijke positie van de vader,

namelijk|directeurgrootaandeelhouder,|alsmede|van de vermogensrechtelijke positie van partijen en hun inkomenspositie. |

Bij het aangaan van het huwelijk hadden partijen allebei een baan in dienstbetrekking en was er nog geen sprake van dat de man in dienst zou treden bij de besloten vennootschap van de vader, dan wel dat hij de aandelen van hem zou overnemen. |

De huwelijkse voorwaarden waren zodanig ingericht dat als de vrouw de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou overnemen, deze aandelen en mogelijke inkomsten niet in de verrekening zouden worden betrokken. |

De huwelijkse voorwaarden waren aldus voor de vrouw gunstig geformuleerd voor het geval dat zij de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou verwerven. |

Er is sprake geweest van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden op de toen bestaande situatie. |

De notaris heeft de huwelijkse voorwaarden opgesteld en aan partijen voorgelezen. |

De A-G heeft|verder betoogd dat deze feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang bezien, kunnen leiden tot het impliciete|oordeel dat de notaris heeft voldaan aan de in de tweede volzin van artikel 43 lid 1|Wna|genoemde verplichtingen (mededelings- en toelichtingsplicht) en dat van een waarschuwings- en vergewisplicht zoals bedoeld in HR 2 februari 2024 (r.o.|3.3) geen sprake was. Daarmee kan ook subonderdeel 1.3 niet tot cassatie leiden. Hetgeen het subonderdeel aanvoert, leidt niet tot een ander oordeel. Het hof heeft zich er|blijkens|r.o.|5.10 rekenschap van gegeven dat partijen bij de bedrijfsoverdracht in 2008 geen rekening hebben gehouden met de huwelijkse voorwaarden waarbij ten tijde van het opstellen de gedachtegang was dat de aandelen naar de vrouw zouden gaan. Het hof oordeelt dat deze omissie niet voor rekening en risico van de man komt, dat het op de weg van beide echtgenoten had gelegen om hun huwelijkse voorwaarden|kritisch te bezien in het kader van de bedrijfsoverdracht, en dat het voor rekening en risico van partijen komt dat zij geen rekening hebben gehouden met de uitwerking daarvan in het voor hen geldende huwelijksvermogensregime. |Dit|oordeel|is|niet onbegrijpelijk. |Indien|beide partijen, zoals|de

A-G heeft aangenomen, ervan op de hoogte waren dat de huwelijkse voorwaarden, waaronder artikel 10 lid 3, voor de vrouw gunstig waren geformuleerd voor het geval dat zij de aandelen in de vennootschap van haar vader zou verwerven, dan hadden zij zich ook kunnen realiseren dat genoemde bepaling ten gunste van de man zou uitwerken indien hij de aandelen zou verwerven. Het hof heeft in r.o. 5.5 overwogen dat beide partijen bij het aangaan van het huwelijk een baan in dienstbetrekking hadden en dat er toen nog geen sprake van was dat de man in dienst zou treden bij de besloten vennootschap van de vader, dan wel dat hij de aandelen, of een deel daarvan, van hem zou overnemen. Deze omstandigheid ondersteunt het impliciete oordeel dat de notaris in dit geval geen specifieke vergewisplicht en waarschuwingsplicht had. De andere twee omstandigheden die het subonderdeel noemt (zie het derde en vierde gedachtestreepje) kunnen evenmin leiden tot de conclusie dat het oordeel van het hof onbegrijpelijk is. Voor het uiteindelijke oordeel is niet van belang of partijen de notaris hebben 'aangestuurd' wat betreft de inhoud van de huwelijkse voorwaarden. Uiteindelijk is beslissend of zij zelf daarvan op de hoogte waren. De A-G heeft hiervoor betoogd dat deze vraag in het licht van het samenstel van de door het hof opgesomde feiten en omstandigheden bevestigend moet worden beantwoord. Het betoog, weergegeven achter het vierde gedachtestreepje, dat onduidelijk is waarop de vaststelling door het hof dat de notaris van partijen ook de notaris was van de vader en de besloten vennootschap, is gebaseerd, kan ook niet tot cassatie leiden. Het subonderdeel stelt niet dat de vaststelling door het hof niet juist is. De A-G merkt overigens op dat het oordeel feitelijk juist is. Daarnaast zijn de andere feiten en omstandigheden die het hof opsomt, in onderlinge samenhang bezien, dragend voor de hiervoor genoemde conclusies.

Subonderdeel 1.4 is allereerst gericht tegen het oordeel in r.o. 5.5:

'Het hof begrijpt uit de verklaringen van partijen dat zij de huwelijkse voorwaarden op verzoek en advies van (de accountant van) de vader van de vrouw hebben laten opmaken. De achterliggende gedachte daarvan was bescherming van de vrouw, die in de toekomst mogelijk de onderneming van haar vader zou overnemen (aldus de vrouw in punt 32 van haar verweerschrift tevens houdende zelfstandige verzoeken in eerste aanleg van 21 juli 2023).'

Dit oordeel is onbegrijpelijk. Het hof verliest uit het oog dat de vrouw in latere processtukken haar standpunt ter zake heeft verduidelijkt in die zin dat het niet zozeer ging om overname van de onderneming van de vader door de vrouw (waarbij zij zou gaan ondernemen), maar om bescherming van het vermogen aan haar zijde, dat (onder meer) bestond in de aandelen in de vennootschap van haar vader, waarin de onderneming werd gedreven, en dat zij nimmer de ambitie heeft gehad om zelf via die vennootschap te gaan ondernemen (net zomin als de man dat destijds had). Aandeelhouderschap is niet gelijk te stellen met ondernemerschap en voor zover het hof artikel 10 lid 3 heeft gelezen in die zin dat aandeelhouderschap op

zichzelf|reeds|voldoende zou zijn om verrekening achterwege te laten,|is|die lezing in het licht van de bewoordingen van het artikel onbegrijpelijk.|Het hof|heeft|bij zijn beslissing dat de huwelijkse voorwaarden voor de vrouw gunstig waren voor het geval zij de aandelen in de besloten vennootschap van haar vader zou verwerven, geen aandacht besteed aan de stellingen van de vrouw en dient de juistheid daarvan in cassatie|veronderstellenderwijs|tot uitgangspunt.|Nu er op het moment dat de huwelijkse voorwaarden werden overeengekomen geen sprake van was dat een der partijen zou gaan ondernemen, geldt dat de notaris partijen had moeten inlichten over de mogelijke gevolgen van artikel|10 lid 3, welke bepaling voor een van hen nadelig zou kunnen uitpakken. Volgens het subonderdeel kan in het licht van het voorgaande evenmin in stand blijven het oordeel in|r.o.|5.6 dat sprake is geweest van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden op de toen bestaande situatie. Nu vaststaat dat ten tijde van overeenkomen van de huwelijkse voorwaarden geen van partijen een onderneming dreef en ook niet voornemens was een onderneming te gaan drijven, valt niet in te zien dat sprake is van maatwerk. Ook in dat verband is van belang dat ondernemerschap niet gelijkgesteld kan worden aan aandeelhouderschap, aldus het subonderdeel.|

In haar akte van 2 mei 2024 heeft de vrouw onder meer het volgende gesteld:|

‘32. Waarom de notaris in de huwelijkse voorwaarden artikel 10 heeft opgenomen, is raden. Want geen van de partijen was op dat moment ondernemer!|De vrouw houdt staande dat partijen geen enkele inbreng hebben gehad in de inhoud van de huwelijkse voorwaarden.|De boekhouder van vader heeft hem geadviseerd om zijn dochters|([dochter] is eerder getrouwd) op huwelijkse voorwaarden te laten trouwen, zonder aan te geven waarom; de vader vond dat een goed idee en de vrouw heeft de notaris (bij wie de vader zijn zaken deed) gebeld met de vraag de huwelijkse|voorwaarden op te stellen, overigens niet om de onderneming te beschermen (zoals de advocaat van de man onder meer stelt), maar om het familiekapitaal veilig te stellen.’

En in het beroepschrift heeft zij het volgende aangevoerd:|

‘46. Partijen hebben op 28 augustus 2003 (de dag voor hun bruiloft) hun plicht gedaan: op verzoek van de vader van de vrouw, zijn er huwelijkse voorwaarden opgemaakt.|De vader van de vrouw was ondernemer|(…)|en hij had dus ook vermogen en zijn dochter zou later in dat vermogen delen.’|

De A-G|meent|dat het oordeel in|r.o.|5.5 niet onbegrijpelijk is, ook niet in het licht van de stellingen die de vrouw na haar verweerschrift in eerste aanleg heeft ingenomen. Die stellingen versterken juist het oordeel van het hof. Uit de stellingen kan namelijk worden afgeleid dat partijen ervan op de hoogte waren dat een deel van de in de huwelijkse

voorwaarden op te nemen bepalingen zou strekken tot bescherming van ‘het familiekapitaal’ (of het vermogen aan de zijde van de vrouw). Met betrekking tot het op zich juiste betoog dat aandeelhouderschap niet gelijk is te stellen met ondernemerschap merkt de A-G op dat duidelijk is wat het hof heeft bedoeld. Als de vrouw en/of haar zus de aandelen van de vennootschap van de vader zouden verwerven dan zouden zij ook inkomsten uit de onderneming verwerven. Uit artikel 10 lid 3, gezien in samenhang met artikel 8 lid 3, kan worden afgeleid dat (ook) inkomsten uit de onderneming niet in de verrekenplicht worden betrokken. Met betrekking tot het betoog dat de notaris partijen had moeten inlichten over de mogelijke gevolgen van artikel 10 lid 3 zij verwezen naar de bespreking van subonderdeel 1.1. Uit de stellingen van partijen kan worden geconcludeerd dat zij voorafgaand aan hun huwelijk ervan op de hoogte waren dat een deel van de in de huwelijkse voorwaarden op te nemen bepalingen zou strekken tot bescherming van het vermogen aan de zijde van de vrouw. Op grond van dit feit en de door het hof genoemde overige feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang gezien, kan worden aangenomen dat de notaris destijds heeft voldaan aan de in de tweede volzin van artikel 43 lid 1 Wna genoemde verplichtingen (mededelings- en toelichtingsplicht). In het licht van de bekendheid bij partijen van de ratio van het opmaken van de huwelijkse voorwaarden en het gegeven dat bij het aangaan van het huwelijk partijen een baan in dienstbetrekking hadden en er helemaal geen sprake van was dat een van hen de (aandelen in de) vennootschap van de vader zou overnemen, rustte er op de notaris op dat moment geen bijzondere vergewis- en waarschuwingsplicht. De klacht die zich richt tegen het oordeel in r.o. 5.6 dat sprake is geweest van maatwerk van de huwelijkse voorwaarden, bouwt voort op de voorgaande klachten en deelt het lot daarvan. De slotsom is dat subonderdeel 1.4 geen doel treft.

Subonderdeel 1.5 is gericht tegen het oordeel in r.o. 5.7 dat het bewijsaanbod van de vrouw om de notaris te doen horen ter bevestiging van haar stelling dat hij partijen onvoldoende heeft ingelicht, wordt gepasseerd. De vrouw heeft uitdrukkelijk betwist dat de notaris aan partijen tekst en uitleg heeft gegeven over inhoud en strekking van de huwelijkse voorwaarden en dat zij daarvan concreet en specifiek bewijs heeft aangeboden door middel van het horen van de notaris, diens opvolger, haar vader en haar zus. Het subonderdeel stelt dat het hof heeft miskend dat partijen met betrekking tot feiten die tussen hen in geschil zijn en tot beslissing van de zaak kunnen leiden, een aanspraak hebben op bewijslevering door middel van het horen van getuigen. Indien het bewijsaanbod relevant is en voldoende is gespecificeerd dan moet de rechter dit aanbod honoreren. Het bewijsaanbod van de vrouw was voldoende concreet en specifiek en voorts voor de te geven beslissing relevant, en het hof had de vrouw dan ook moeten toelaten tot bewijslevering. Als het hof niet heeft miskend dat een aanbod tot bewijslevering door middel van het horen van getuigen dat voldoet aan de eisen van artikel 166 Rv in beginsel moet worden gehonoreerd, is het oordeel volgens subonderdeel 1.6

onbegrijpelijk, omdat het hof niet inzichtelijk maakt op welke (goede) grond het bewijsaanbod wordt gepasseerd. Het subonderdeel stelt dat de motivering in r.o. 5.7 dat het bewijsaanbod wordt gepasseerd omdat het hof tot het oordeel is gekomen dat de notaris aan zijn zorgplicht heeft voldaan, de beslissing niet kan dragen en dat een andere motivering ontbreekt.

Subonderdeel 1.7 is gericht tegen het oordeel in r.o. 5.7 dat het hof ook voorbijgaat aan het bewijsaanbod van de vrouw om de opvolger van de instrumenterend notaris, haar vader en haar zus te doen horen. Het hof heeft daartoe overwogen dat het de verklaringen van deze personen, 'zoals hiervoor overwogen,' niet beslissend acht voor een antwoord op de vraag of partijen aan de huwelijkse voorwaarden gebonden zijn. Het middel klaagt op soortgelijke gronden als omschreven in de subonderdelen 1.5 en 1.6 dat het oordeel onjuist is en/of onbegrijpelijk.

Het hof heeft het bewijsaanbod van de vrouw volgens de A-G kunnen verwerpen omdat dit niet ter zake dienend is (slot r.o. 5.7). Bewijslevering heeft betrekking op feiten. Het hof is daaraan niet toegekomen, omdat het zijn oordeel dat de notaris aan zijn zorgplicht heeft voldaan heeft gebaseerd op de gang van zaken zoals deze (ook) door de vrouw naar voren is gebracht, dus de door haar gestelde feiten. Bewijs van die feiten kan aan het oordeel van het hof dus niet afdoen. Het hof meent namelijk dat de notaris in de gegeven omstandigheden niet meer hoefde te doen dan de vrouw stelt dat hij heeft gedaan. Op grond van de door het hof in r.o. 5.5 en 5.6 genoemde overige omstandigheden, in onderlinge samenhang bezien, kon het hof in elk geval tot het oordeel komen dat de notaris heeft voldaan aan de in de tweede volzin van artikel 43 lid 1 Wvna genoemde verplichtingen (mededelings- en toelichtingsplicht). Hiervoor is uiteengezet dat de zorgplicht van de notaris in dit geval niet verder reikte. In het licht van de bekendheid bij beide partijen van de ratio van het opmaken van de huwelijkse voorwaarden en het gegeven dat bij het aangaan van het huwelijk beide partijen een baan in dienstbetrekking hadden en er nog helemaal geen sprake van was dat een van hen de (aandelen in de) besloten vennootschap van de vader zou overnemen, rustte er op de notaris op dat moment geen bijzondere waarschuwings- en vergewisplicht. De subonderdelen slagen dus niet.

Onderdeel 2

Dit onderdeel veronderstelt dat in r.o. 5.7, 5.8 en 5.10 het oordeel besloten ligt dat de man erop mocht vertrouwen dat de wil van de vrouw gericht was op het aangaan van de huwelijkse voorwaarden, zodat zij daaraan gebonden is. Het onderdeel bouwt voort op de klachten van onderdeel 1. Het onderdeel moet dan ook het lot daarvan delen.

Onderdeel 3|

Dit|onderdeel is gericht tegen|r.o.|5.9 en 5.10.|De vrouw geeft aan|dat|zij|in feitelijke aanleg heeft gesteld dat partijen gedurende het huwelijk hebben geleefd als waren zij gehuwd in gemeenschap van goederen en dat zij ook nooit de bedoeling hebben gehad om bij huwelijkse voorwaarden af te wijken van gemeenschap van goederen.|Zij heeft|aangevoerd dat partijen zowel vóór als tijdens hun huwelijk slechts gemeenschappelijke bankrekeningen hebben gehad waarop de salarissen en eventueel spaargeld werd gestort, dat alle uitgaven van de gemeenschappelijke bankrekening werden betaald, dat partijen over grotere aankopen altijd samen beslissingen namen, dat zij ook altijd gezamenlijk aangifte inkomstenbelasting deden en dat de volstorting van de aandelen van de man vanaf de gezamenlijke bankrekening werd betaald.|De bedoeling van partijen, zo oordeelt het hof, kan|derhalve|niet leiden tot afwijking van de bij notariële akte gepasseerde overeenkomst van huwelijkse voorwaarden, mits dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet tot een onaanvaardbare uitkomst leidt. Het hof heeft daar, na opsomming van feiten en omstandigheden, geoordeeld dat de uitwerking van de huwelijkse voorwaarden niet leidt tot een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare uitkomst, en dat dit betekent dat partijen vanaf de aanvang van het huwelijk zijn gebonden aan de huwelijkse voorwaarden.|

Subonderdeel 3.1 veronderstelt dat de bestreden beslissing voortbouwt op de met onderdeel 1 bestreden oordelen dat de notaris partijen voldoende heeft voorgelicht over inhoud en strekking van de huwelijkse voorwaarden en zich ervan heeft vergewist dat partijen een en ander ook daadwerkelijk begrepen.|Daarom|kan|ook de beslissing niet in stand blijven. Nu er niet van kan worden uitgegaan dat de notaris aan zijn zorgplicht heeft voldaan, valt niet goed in te zien hoe van partijen mocht worden verwacht dat zij ten tijde van de bedrijfsoverdracht door de vader aan de man rekening hebben kunnen houden met de huwelijkse voorwaarden en deze kritisch te bezien. Ook|konden partijen niet voorzien dat de bedrijfsoverdracht op grond van de huwelijkse voorwaarden voor de vrouw nadelige gevolgen zou kunnen hebben en konden zij dus ook niet andersluidende afspraken maken.|In dat verband|is|mede van belang dat de vrouw heeft gesteld dat partijen niet op de hoogte waren van de inhoud van de huwelijkse voorwaarden.|Zij|heeft aangevoerd dat de man na de procedure in eerste aanleg met zoveel woorden heeft erkend dat hij (net als de vrouw) niet op de hoogte was van de inhoud van de huwelijkse voorwaarden, en dat het hof deze stelling niet in de|beoordeling heeft betrokken. Uitgaande van het feit dat partijen niet bekend waren met de inhoud van de huwelijkse voorwaarden, valt te meer niet in te zien hoe partijen er dan op bedacht hadden moeten zijn dat zij naar aanleiding van de bedrijfsovername door de man wellicht andere afspraken hadden kunnen of moeten maken.|

Het subonderdeel neemt tot uitgangspunt dat niet ervan kan worden uitgegaan dat de notaris

aan zijn zorgplicht heeft voldaan door partijen voldoende voor te lichten en zich ervan te verzekeren dat|zij|inhoud en strekking van de huwelijkse voorwaarden en de (mogelijke) gevolgen daarvan ook begrepen. Uit de bespreking van onderdeel 1 blijkt dat dit uitgangspunt niet juist is. Herhaald zij dat uit de stellingen van partijen, en in het bijzonder uit de passage uit de akte van de vrouw van 2 mei 2024 waarin|zij|haar eigen standpunt en dat van de man weergeeft, kan worden afgeleid dat zij er allebei van op de hoogte waren dat een deel van de in de huwelijkse voorwaarden op te nemen bepalingen zou strekken tot bescherming van de onderneming (dan wel, zo stelt de vrouw, het vermogen aan haar zijde).|De A-G heeft|betoogd dat, gelet hierop en in het licht van de door het hof in|r.o.|5.5 en 5.6 genoemde overige feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang bezien, kan worden aangenomen (i) dat de notaris heeft voldaan aan de in de tweede volzin van artikel 43 lid 1|Wna|genoemde verplichtingen (mededelings- en toelichtingsplicht), en (ii) dat er in het licht van de bekendheid bij beide partijen van de ratio van het opmaken van de huwelijkse voorwaarden en het gegeven dat er bij het aangaan van het huwelijk nog geen sprake van was dat een van partijen de (aandelen in de) vennootschap van de vader zou overnemen, op de notaris op dat moment geen bijzondere waarschuwings- en vergewisplicht rustte. Het subonderdeel stuit op het voorgaande af.|

Subonderdeel 3.2 bevat de klacht dat het hof uit het oog heeft verloren dat de Hoge Raad in de beschikking van 18 juni 2004 heeft overwogen:|

‘4.3 (...) Daarbij verdient aantekening dat bij de beantwoording van de vraag of bij de afrekening tussen voormalige echtelieden na ontbinding van het huwelijk op grond van redelijkheid en billijkheid dient te worden afgeweken van de huwelijkse voorwaarden, zeer wel belang kan worden gehecht aan onderling overeenstemmend gedrag tijdens het huwelijk, ook als dat gedrag afweek van de huwelijkse voorwaarden.’|

De vrouw heeft gesteld dat tijdens het huwelijk sprake is geweest van onderling overeenstemmend, van de huwelijkse voorwaarden afwijkend gedrag en dat het hof dit ook in|r.o.|5.9 onderkent, maar dat vervolgens uit het oordeel in|r.o.|5.10 niet volgt op welke wijze het hof dat gedrag heeft laten meewegen bij de beoordeling of sprake is van ‘onaanvaardbaarheid naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid’. In zoverre is het oordeel van het hof onbegrijpelijk. Uit het oordeel valt in ieder geval niet af te leiden dat het hof de stellingen van de vrouw heeft verworpen. Voor zover in het oordeel besloten ligt dat overeenstemmend gedrag dat afwijkt van de huwelijkse voorwaarden op geen enkele wijze kan meewegen bij de beoordeling of een beding uit die huwelijkse voorwaarden toepassing vindt, ook niet in het kader van de beoordeling of dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, getuigt dat oordeel van een onjuiste rechtsopvatting.|

De A-G merkt op dat in de zaak die heeft geleid tot het arrest van 18 juni 2004 partijen staande huwelijk huwelijkse voorwaarden hadden gemaakt, uitsluitend met het doel het gemeenschappelijk vermogen te vrijwaren van mogelijk toekomstige zakelijke schuldeisers van de man, en dat zij na verdeling van de boedel in financiële zin hadden gehandeld alsof zij nog steeds in gemeenschap gehuwd waren. Dat is een heel andere situatie dan die in de onderhavige zaak. In het oordeel dat de uitwerking van de huwelijkse voorwaarden niet tot een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare uitkomst leidt, ligt onmiskenbaar de verwerping van de hiervoor weergegeven stellingen van de vrouw besloten. Die stellingen zijn niet van dien aard dat het hof daarop afzonderlijk diende te responderen. De hoofdstelling houdt in dat partijen een gemeenschappelijke bankrekening hadden (wat automatisch meebrengt dat van die rekening alle uitgaven werden gedaan). Dit feit kan niet reeds leiden tot het oordeel dat sprake is van overeenstemmend gedrag waarmee wordt afgeweken van de huwelijkse voorwaarden. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat partijen gezamenlijk beslissingen hebben genomen over grotere aankopen (wat niet heel vreemd is in een huwelijk) en het feit dat zij gezamenlijk aangifte voor de inkomstenbelasting hebben gedaan (wat kan leiden tot fiscaal voordeel). Het oordeel is in hoge mate feitelijk en niet onbegrijpelijk. Het subonderdeel kan niet tot cassatie leiden.

Subonderdeel 3.3 bouwt voort op de voorgaande subonderdelen.

Onderdeel 4

Dit onderdeel is gericht tegen r.o. 5.16. Het onderdeel bevat de klacht dat het hof niet heeft gerespondeerd op het subsidiaire standpunt van de vrouw dat, nu het bedrag van € 22.000 van de gemeenschappelijke bankrekening van partijen is betaald, de volstorting van de aandelen voor de helft met haar geld is gedaan, en zij een vergoedingsrecht heeft van de helft van dat bedrag (€11.000). Het onderdeel wijst er verder op dat de vrouw heeft gesteld dat de aandelen zijn voldaan uit overgespaarde inkomsten van partijen, zodat die – als daterend uit de periode van vóór 1 januari 2008 toen de man geen ondernemer was – tussen partijen verrekend hadden moeten worden, en dat zij ook in verband daarmee aanspraak heeft gemaakt op een vergoedingsrecht ter zake. Het onderdeel stelt dat het hof ook op die grondslag niet is ingegaan.

Het hof heeft overwogen dat niet is gebleken dat de man de aandelen in mei 2008 heeft volgestort met het door de vader geschonken bedrag. Het cassatiemiddel neemt tot uitgangspunt dat het door de vader aan de vrouw geschonken bedrag naar de gezamenlijke bankrekening is overgemaakt, waarna vermenging met het saldo op die rekening heeft plaatsgevonden. Inderdaad: de A-G kan de redenering van het hof in r.o. 5.16 alleen volgen indien het zo gelezen wordt dat het hof met de vrouw heeft aangenomen dat – en ten

minste in het midden heeft gelaten of – met een bedrag dat op de gezamenlijke rekening stond, de aandelen van de man zijn volgestort. Over de stelling van de man dat hij de volstorting uit zijn privévermogen heeft betaald, zegt het hof niets, maar met hetgeen het hof overweegt over de vermenging van het aan de vrouw geschonken bedrag met het saldo op de gezamenlijke rekening valt zonder nadere toelichting moeilijk te verenigen dat er een privébedrag van de man op de gezamenlijke rekening stond waarmee hij zijn aandelen heeft volgestort. Het komt er dus op neer dat in cassatie ervan moet worden uitgegaan dat de aandelen van de man zijn volgestort met geld dat mogelijk deels aan de vrouw toekwam. | Daarvan uitgaande geldt het volgende. Voor zover er sprake was van een gemeenschappelijke vordering was het aandeel van de vrouw in de vordering op de bank privé, aangezien er geen sprake was van een huwelijksgemeenschap maar van een gewone gemeenschap, en dus elk der echtgenoten rechthebbende is van zijn/haar eigen aandeel in een gemeenschappelijk goed. Terecht klaagt het middel erover dat het hof niet is ingegaan op het standpunt van de vrouw ‘dat, | indien | en voor zover sprake zou zijn van vermenging, dan toch in ieder geval de volstorting door de man van zijn aandelen vanaf de gezamenlijke bankrekening, voor de helft met haar geld is gedaan’. Of het inhoudelijke standpunt van de vrouw volledig juist is, kan | de A-G | niet beoordelen, omdat dit afhangt van de rechtsverhouding tussen partijen met betrekking tot het saldo op de gezamenlijke rekening. Wel meent de A-G | dat het hof dit punt in het kader van toepassing van artikel 1:87 BW niet onbesproken kon laten na te hebben geoordeeld dat niet kan worden vastgesteld dat de volstorting van de aandelen is gedaan met het bedrag dat de vader aan de vrouw heeft geschonken. |

Slotsom

Gelet op het deels slagen van onderdeel 4 kan de bestreden beschikking niet in stand blijven. |

Conclusie

De conclusie strekt tot vernietiging van de beschikking van het hof en tot verwijzing.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-05-2026

ECLI: ECLI:NL:PHR:2026:469

Zaaknummer: 25/03466

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op grond van een machtiging tot uithuisplaatsing bij de moeder verblijven de kinderen bij de moeder. In de procedure voor de ontbinding van het geregistreerd partnerschap tussen de ouders is een voorlopige zorgregeling vastgesteld op grond waarvan de kinderen het grootste deel van de tijd bij de moeder verblijven. Nu de machtiging tot uithuisplaatsing niet is verlengd, verzoekt de vader om terugplaatsing van de kinderen bij hem. Na het verstrijken van de termijn van de machtiging tot uithuisplaatsing is de zorgregeling de titel voor het verblijf van de kinderen bij de moeder.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder hebben een geregistreerd partnerschap en gezamenlijk gezag over hun twee minderjarige kinderen (geboren in 2021 en 2022). Begin 2024 zijn de kinderen voor een jaar onder toezicht gesteld en enige tijd op grond van een machtiging tot uithuisplaatsing uit huis geplaatst bij de moeder. Voor de machtiging tot uithuisplaatsing woonden de kinderen bij de vader. Tegelijk loopt ook een ontbindingsprocedure van het geregistreerd partnerschap, waarin onder meer een kwestie van de zorgregeling en de hoofdverblijfplaats van de kinderen voorligt. Er is een voorlopige zorgregeling vastgesteld, waarbij de kinderen bij de moeder wonen en eens per veertien dagen van vrijdag tot zondag bij de vader zijn.

Bij een inleidend verzoekschrift in december 2024 heeft de gecertificeerde instelling (GI) de rechtbank verzocht de ondertoezichtstelling met een jaar te verlengen, welke niet gepaard gaat met een verlenging van de machtiging tot uithuisplaatsing. De vader heeft verweer gevoerd en een zelfstandig verzoek ingediend om de kinderen terug te plaatsen bij hem. De moeder heeft geen verweer gevoerd tegen de verzoeken van de GI en de vader. De rechtbank heeft de ondertoezichtstelling verlengd en de vader niet-ontvankelijk verklaard. De rechtbank wijst hierbij op de vastgestelde voorlopige zorgregeling. In hoger beroep is deze beslissing bekrachtigd, waarbij het hof aangeeft dat de beslissing over het hoofdverblijf van de minderjarigen moet worden genomen in de lopende procedure inzake de ontbinding van het geregistreerd partnerschap.

Grieven

Het cassatiemiddel klaagt over de niet-ontvankelijkverklaring van de vader in zijn zelfstandige verzoek en bevat drie klachten. Volgens de eerste klacht zijn het hof en de rechtbank ten onrechte van oordeel dat een beslissing over de hoofdverblijfplaats alleen genomen kan worden in de lopende ontbindingsprocedure. Volgens de tweede klacht heeft het hof de vader ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard en daardoor zijn verzoek niet inhoudelijk behandeld. Daartoe voert hij aan dat in de procedure die gaat over de verlenging van de ondertoezichtstelling, maar niet de uithuisplaatsing, een gezaghebbende ouder ontvankelijk is in zijn verzoek tot terugplaatsing. Volgens de derde klacht heeft het hof ten onrechte niet de maatstaf van het belang van het kind ex artikel 1:253a lid 1 en 2 BW gehanteerd bij het verzoek over de hoofdverblijfplaats.

Beoordeling en motivering

De advocaat-generaal stelt het volgende voorop.

Met betrekking tot de uithuisplaatsing kan een kind, als de ouders uit elkaar zijn, ook uit huis worden geplaatst bij de ouder die gezag heeft en bij wie het kind niet zijn hoofdverblijf heeft. In zo'n geval verschaft de machtiging tot uithuisplaatsing de titel voor verblijf bij die ouder. Met betrekking tot de zorgregeling en de hoofdverblijfplaats geldt dat als er naast een machtiging tot uithuisplaatsing bij een ouder ook een zorgregeling tot stand komt, er dan twee titels zijn op grond waarvan het kind grotendeels bij die ouder verblijft. Dit betekent dat na het beëindigen van de machtiging het kind niet zomaar teruggeplaatst wordt bij de ouder bij wie het voor de machtiging woonde.

De eerste klacht, dat het hof er ten onrechte van uitgaat dat er geen beslissing kan worden genomen inzake de hoofdverblijfplaats van de kinderen, faalt volgens de advocaat-generaal wegens gebrek aan feitelijke grondslag. In de bestreden beschikking is niet te lezen dat de kwestie van de hoofdverblijfplaats enkel in de ontbindingsprocedure kan worden beslist, maar moet zo begrepen worden dat nu deze kwestie in de ontbindingsprocedure voorligt, hierover in deze procedure moet worden besloten.

De tweede klacht, dat het hof het verzoek van de vader ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard, faalt volgens de advocaat-generaal ook wegens gebrek aan feitelijke grondslag. Het hof heeft het verzoek van de vader wel degelijk inhoudelijk behandeld, ongeacht dat het de conclusie van de rechtbank dat het verzoek niet-ontvankelijk is, heeft bekrachtigd.

De derde klacht, dat het hof niet aan de maatstaf uit artikel 1:253a BW heeft getoetst faalt ook volgens de advocaat-generaal. De klacht gaat eraan voorbij dat het hof het zelfstandige

verzoek van de vader niet heeft opgevat en ook niet heeft hoeven opvatten als een verzoek op grond van artikel 1:253a BW.

Conclusie

De conclusie strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-05-2026

ECLI: ECLI:NL:PHR:2026:451

Zaaknummer: 25/03752

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwijzing gezag en omgang voor vader na te zijn vervolgd voor vervaardigen kinderpornografische afbeeldingen van zijn kinderen en ontucht met een van hen.

Feiten en omstandigheden

De vader en moeder hebben samen twee minderjarige kinderen (9 en 6 jaar) en zijn in 2025 gescheiden. De ouders hadden tot aan de bestreden beschikking gezamenlijk gezag en de kinderen wonen sinds de scheiding bij de moeder.

In 2023 is de vader veroordeeld voor het bezit en vervaardigen van kinderporno, waaronder pornografisch materiaal van zijn kinderen, en voor het plegen van ontucht met zijn jongste kind. Tegen deze beslissing loopt het hoger beroep. Sinds zijn aanhouding in 2022 heeft de vader geen contact meer met de moeder en de kinderen gehad. De vader is (eerst strafrechtelijk, later civielrechtelijk) een contactverbod opgelegd en een locatieverbod met betrekking tot de school van de kinderen. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft geadviseerd om de vader te verbieden contact te hebben met de kinderen, omdat omgang ernstig nadeel oplevert voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van de kinderen.

In 2025 heeft de rechtbank in de bestreden beschikking het gezamenlijk gezag beëindigd en het verzoek van de moeder om alleen het gezag te krijgen, toegewezen. De beslissing over de omgangsregeling is aangehouden en de raad is verzocht om te onderzoeken of het belang van de kinderen zich verzet tegen contactherstel en zo niet, op welke wijze hieraan kan worden gewerkt.

De moeder wil in hoger beroep dat ook wordt bepaald dat de vader geen omgang heeft met de kinderen. De vader wil het gezamenlijk gezag behouden en dat er onderzoek wordt gedaan naar een mogelijke omgangsregeling met de kinderen.

Grievens

De vader stelt dat de moeder ten onrechte is belast met eenhoofdig gezag en wil graag contactherstel. Hij voert aan dat er geen sprake was van verspreiding van kinderpornografisch

materiaal of deelname aan een kinderpornografienetwerk. Het strafvonnis zou het beeld hebben beïnvloed dat de moeder en de raad over hem hebben, terwijl het reclasseringsrapport en de brief van zijn behandelaar een genuanceerder beeld geven van zijn persoon en intenties en geen contra-indicaties noemen voor contactherstel. Preventieve Jeugdbescherming zou zorgen hebben over het feit dat de moeder contact met de vader en de grootouders van diens kant weigert, wat mogelijk schadelijk is voor de ontwikkeling van de kinderen. Ook stelt hij dat de kinderen recht hebben op contact met hun vader.

De moeder benadrukt dat de vader is veroordeeld voor seksueel misbruik van zijn eigen kinderen en het vervaardigen van kinderporno, en het ontkennen van deze feiten door de vader duidt volgens haar op een gebrek aan erkenning en verantwoordelijkheid. Ze heeft geen vertrouwen meer in de vader en er is al drie jaar geen contact, wat gezamenlijk gezag onmogelijk maakt. Met betrekking tot omgang stelt de moeder dat de rechtbank het verzoek direct had moeten toewijzen in plaats van de raad te verzoeken onderzoek te verrichten naar mogelijk contactherstel. Volgens haar houden de rapporten van de reclassering en de behandelaar van de vader onvoldoende rekening met het perspectief van de kinderen.

Het oudste kind heeft aangegeven geen omgang te willen met de vader.

De raad geeft aan dat voor gezag en het kunnen nemen van belangrijke beslissingen is vereist dat de ouder actuele informatie heeft. De raad stelt vast dat het verkrijgen van deze informatie nu niet mogelijk is, omdat er geen contact tussen de ouders is. Met betrekking tot de omgang verwijst de raad naar het eerste rapport uit 2023, waarin negatief werd geadviseerd over omgang tussen de vader en de kinderen. Na intern overleg concludeert de raad dat dit advies nog steeds geldt en dat nader onderzoek niet nodig is. De stukken die de vader aandraagt zien niet op de specifieke belangen van de kinderen.

Beoordeling en motivering

Met betrekking tot het gezag bekrachtigt het hof de beschikking van de rechtbank en behoudt de moeder eenhoofdig het gezag. Het hof stelt vast dat de vader sinds de aanhouding geen contact meer heeft met de moeder en de kinderen. Er is een contactverbod opgelegd, met als reden enerzijds de strafrechtelijke verdenking en anderzijds dat de vader niet laat blijken het laakbare van zijn handelen in te zien. Voor gezamenlijk gezag is contact nodig, maar hervatting van het contact tussen de ouders kan nu niet van de moeder gevergd worden. De moeder heeft door de strafrechtelijke verdenkingen geen enkel vertrouwen in de vader en gezien de aard en ernst van de omstandigheden is het onwaarschijnlijk dat dit op korte termijn verbetert. Nu er geen contact is, is het nemen van gezamenlijke gezagsbeslissingen niet aan de orde. Het hof is daarom van oordeel dat de rechtbank op goede grond heeft

geoordeeld dat de moeder eenhoofdig gezag toekomt, conform artikel 1:251a sub a BW.

Met betrekking tot de omgang is het hof, anders dan de rechtbank, van oordeel dat er wel een beslissing kan worden genomen en dat omgang moet worden ontzegd. Het hof erkent dat de rapportages van de reclassering en de behandelaar het belang van contactherstel van de vader benoemen, maar wijst erop dat hierin niet geredeneerd wordt vanuit de belangen van de kinderen, welke bij de beslissing van het hof centraal moeten staan. De raad geeft in zijn rapport aan zich zorgen te maken wat het handelen van de vader betekent voor hun zelfbeeld, seksuele ontwikkeling en later het ontdekken van hun seksuele identiteit. De vader lijkt de ernst van zijn handelen niet in te zien en blijft grensoverschrijdend gedrag vertonen door de foto's van de kinderen aan hulpverleners en raadsonderzoekers te laten zien, om daarmee de onschuld ervan vanuit de zogenaamde gezinscultuur te bewijzen. Ook de reclasserder heeft de indruk dat de vader, zelfs anderhalf jaar na de aanhouding, zich niet bewust is van de ernst van de situatie. Het hof deelt de zorgen van de raad en is van oordeel dat vanwege het grensoverschrijdende gedrag van de vader omgang ernstig nadeel oplevert voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van de kinderen. Ook is er sinds de aanhouding geen enkel contact geweest en zijn de kinderen na een turbulente periode in een rustigere fase aangekomen. Deze rust moet nu niet verstoord worden, en dus zou omgang in strijd zijn met de zwaarwegende belangen van de kinderen.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank voor zover daarin is bepaald dat het gezag over de kinderen alleen aan de moeder toekomt. Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank voor zover daarin is bepaald dat de beslissing over de verdeling van zorg- en opvoedingstaken moet worden aangehouden en ontzegt de vader het recht op omgang met de kinderen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2026:199

Zaaknummer: 200.355.224/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoger beroep tegen vaststellingsovereenkomst opgenomen in de beschikking niet-ontvankelijk. Beleggingsleer niet van toepassing bij aflossing van de hypotheek met privévermogen na de ontbinding van de huwelijksgemeenschap, artikel 3:172 BW jo. artikel 6:10 BW van toepassing in plaats van artikel 1:96 BW jo. artikel 1:87 lid 2 BW.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn in 2011 een geregistreerd partnerschap aangegaan in algehele gemeenschap van goederen. Partijen houden ieder 50% van de aandelen in een B.V. In 2025 is het geregistreerd partnerschap ontbonden. De rechtbank heeft de wijze van verdeling van de gemeenschap vastgesteld.

Verzoeken

De man verzoekt in hoger beroep een andere verdeling van de aandelen. De man stelt dat de waarde van de aandelen veel lager is dan waar hij bij de gemaakte afspraken van uit is gegaan. De vrouw voert verweer en vindt dat de man niet-ontvankelijk moet worden verklaard. De vrouw vindt dat de aandelen voor een reële waarde aan de man zijn toegedeeld en stelt dat ook al uitvoering is gegeven aan de gemaakte afspraken. De man verzoekt daarnaast een andere waarde voor de auto vast te stellen omdat bij het bepalen van de waarde is uitgegaan van een onjuiste kilometerstand. De vrouw voert hiertegen verweer. Tot slot verzoekt de man een vergoedingsrecht voor de door hem betaalde aflossingen op de hypotheekschuld. De vrouw voert ook hiertegen verweer.

Beoordeling en motivering

Het hof is van oordeel dat de man niet-ontvankelijk is in zijn verzoek ten aanzien van de verdeling van de aandelen. In de bestreden beschikking heeft de rechtbank opgenomen dat partijen ter zitting overeenstemming hebben bereikt over de verdeling van de aandelen alsmede wat partijen concreet zijn overeengekomen. Het hof stelt vast dat de verdeling van de aandelen door de tijdens de mondelinge behandeling tussen partijen bereikte

overeenstemming tot stand is gebracht, en niet door een beslissing van de rechtbank. Daarmee is sprake van een vaststellingsovereenkomst tussen partijen in de zin van artikel 7:900 BW. Hoger beroep kan alleen worden ingesteld tegen een beslissing van een rechter en niet tegen een in die beschikking opgenomen vaststellingsovereenkomst.

Ten aanzien van de waarde van de auto betwist de vrouw niet dat de kilometerstand op of rond het moment waarop partijen uit elkaar zijn gegaan 356.716 bedroeg. Het spreekt volgens het hof voor zich dat een auto een lagere waarde heeft naarmate er meer in gereden is. Het hof gaat daarom uit van de door de man gestelde waarde omdat deze waarde volgt uit de door hem overgelegde en door de vrouw niet betwiste ANWB-koerslijst.

Ten aanzien van de aflossing van de hypotheek is het hof van oordeel dat aan de man een vergoedingsrecht toekomt. Nadat de algehele gemeenschap van goederen van partijen is ontbonden zijn de saldi van de gezamenlijke rekeningen door partijen verdeeld. Vanaf dat moment werd de gemeenschappelijke rekening waarvan de hypothecaire verplichtingen sindsdien werden voldaan, uitsluitend gevoed met het salaris van de man. Dat betekent dat de man vanaf de ontbinding van de gemeenschap tot de levering van de woning aan de derde de rente en aflossing van de hypotheek feitelijk uit zijn privévermogen heeft voldaan. De man baseert zijn vergoedingsrecht op artikel 1:96 BW jo. artikel 1:87 lid 2 sub a BW waarop de beleggingsleer van toepassing is. Naar het oordeel van het hof miskent de man daarmee dat de gemeenschap van goederen al ontbonden was op het moment dat hij de aflossingen uit zijn privévermogen is gaan voldoen. Op de ontbonden huwelijksgemeenschap zijn de bepalingen van titel 7 van Boek 3 BW van toepassing. De man heeft op grond van artikel 3:172 BW jo. artikel 6:10 BW een regresvordering op de gemeenschap voor het gehele bedrag of op de vrouw als deelgenoot voor het bedrag dat haar aangaat, dus de helft. Het hof vult de rechtsgronden aan. Partijen hebben de verkoopopbrengst van de woning inmiddels verdeeld. Het hof bepaalt daarom dat de vrouw de helft van de door de man betaalde aflossing op de hypotheek aan de man moet betalen. Dit vergoedingsrecht op grond van artikel 3:172 BW is nominaal. De man heeft onvoldoende onderbouwd waarom van deze hoofdregel moet worden afgeweken en in dit specifieke geval de beleggingsleer moet worden toegepast. Het hof verwerpt het beroep van de vrouw op de redelijkheid en billijkheid. Dat een terugbetalingsverplichting in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid omdat de vrouw de woning noodgedwongen heeft verlaten en huur heeft moeten betalen is daarvoor onvoldoende. Zij had immers een gebruiksvergoeding kunnen vragen, maar heeft dat niet gedaan.

Conclusie

Het hof verklaart de man niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep tegen de verdeling van de

aandelen van de B.V. en vernietigt de beschikking van de rechtbank Noord-Nederland, met betrekking tot de waarde van de Volvo V70 en de vergoeding voor de aflossing van de hypotheek. Het hof bepaalt dat de Volvo V70 tegen een waarde van € 5.100 aan de man wordt toegedeeld en dat hij de vrouw in verband met overbedeling € 2.550 moet voldoen; bepaalt dat de vrouw € 14.333,40 aan de man moet voldoen als vergoeding voor de aflossing van de hypotheek op de voormalige echtelijke woning.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-04-2026

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2026:2495

Zaaknummer: 200.360.631/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Herstel ouderlijk gezag op grond van artikel 1:277 BW. Toeslagenaffaire. Afwijzing herstel ouderlijk gezag over de oudste minderjarige die opgroeit bij pleegouders. Het belang van de minderjarige bij duidelijkheid en stabiliteit over waar zij opgroeit weegt zwaarder dan het belang van de vrouw bij het herstellen van het gezag. Aanhouding beslissing over herstel ouderlijk gezag over de jongste minderjarige: de vrouw heeft geen gebruik gemaakt van de door de rechtbank geboden mogelijkheid om contra-expertise uit te laten voeren op grond van artikel 810a Rv. De vrouw krijgt een laatste kans om door middel van een gezinsopname te laten zien dat ze in staat is duurzaam de verantwoordelijkheid voor verzorging en opvoeding van de minderjarige te dragen.

Feiten en omstandigheden

De moeder, die slachtoffer is geweest van de toeslagenaffaire, heeft twee kinderen. Als gevolg van haar detentie is het gezag over de minderjarigen geschorst op grond van artikel 1:253r lid 1 onder a BW. De voogdij berust bij de gecertificeerde instelling (GI). De oudste woont in een pleeggezin. De jongste woonde in een gezinshuis, maar omdat deze is gestopt, woont hij inmiddels weer bij zijn moeder. Een voorwaarde bij de terugplaatsing was een succesvolle gezinsopname, maar omdat deze op korte termijn niet mogelijk was is hij zonder gezinsopname teruggeplaatst, wel met inzet van hulpverlening.

Verzoeken

De moeder verzoekt in haar gezag over de minderjarigen te worden hersteld. De GI voert verweer en stelt dat een gezinsopname, of een gelijkwaardig alternatief, nodig en geschikt is om helderheid te krijgen over de vraag of de moeder in staat is de verzorging en opvoeding duurzaam te dragen.

Beoordeling en motivering

Ten aanzien van de oudste minderjarige wijst de rechtbank het verzoek van moeder af. De minderjarige heeft belang bij stabiliteit en de waarborg dat zij mag opgroeien bij haar pleegouders.

De beslissing over het herstel van gezag over de jongste minderjarige wordt aangehouden in afwachting van de resultaten van een gezinsopname of een door de GI te bepalen alternatief. De rechtbank overweegt daartoe dat uit verschillende rapporten blijkt dat er zorgen bestaan of de vrouw voldoende in de opvoedbehoeften van de kinderen kan voorzien. De rechtbank volgt de vrouw niet dat deze rapporten verouderd zijn. Daarbij is van belang dat de vrouw door de rechtbank op grond van artikel 810a Rv in de gelegenheid is gesteld om een contra-expertise uit te laten voeren, maar deze mogelijkheid niet heeft benut.

Dat de zoon is teruggeplaatst bij de moeder, betekent niet zonder meer dat het in zijn belang is dat zij in het gezag wordt hersteld. Deze terugplaatsing was omdat andere alternatieven ook schadelijk zijn. Daarnaast heeft de GI nog steeds zorgen. Ook maakt de omstandigheid dat de vrouw erkend slachtoffer is van de toeslagenaffaire niet dat zij om die reden in het gezag hersteld moet worden, het gaat immers om het belang van de minderjarige.

De rechtbank is van oordeel dat moeder zich onvoldoende lijkt te realiseren dat het in het belang van de zoon is om aan de hulpverlening te laten zien dat zij hem de zorg kan bieden die hij nodig heeft. De rechtbank gaat ervan uit dat de vrouw deze laatste kans aan zal grijpen om de zorgen weg te nemen en te laten zien dat zij, door het meewerken aan een gezinsopname, in staat is om duurzaam de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van haar zoon te dragen.

Aanhouding van het verzoek geeft ruimte om oog te houden op alle betrokken belangen, zoals dat de minderjarige naar school kan blijven gaan en kan deelnemen aan zijn voetbalactiviteiten. De vrouw heeft ondersteuning vanuit het Landelijk Ondersteuningsteam Uithuisplaatsingen Toeslagenaffaire, Kansrijk Herstel, en de Jongerencommissie Uithuisplaatsingen & Kinderopvangtoeslag. De rechtbank roept de GI op een stevige regierol op zich te nemen.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw om haar gezag over minderjarige 1 te herstellen af; bepaalt dat de behandeling van de zaak wordt aangehouden en verzoekt de GI en de vrouw uiterlijk op de pro-formadatum de rechtbank schriftelijk te berichten omtrent de stand van zaken en verzoekt de GI de resultaten van de gezinsopname of het alternatieve onderzoek te overleggen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2026:4528

Zaaknummer: C/10/662400 / FA RK 23-5270

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het verzoek van de man om limitering van partneralimentatie wordt afgewezen (art. 1:157 lid 3 oud BW), omdat hij niet aan de hoge eisen van de stelplicht heeft voldaan.

Feiten en verzoek

In 2019 is het geregistreerd partnerschap van de man en de vrouw ontbonden. In een scheidingsconvenant zijn zij op 28 februari 2020 overeengekomen dat de man met ingang van 1 oktober 2019 zal bijdragen in het levensonderhoud van de vrouw met een bedrag van € 1.750 bruto per maand. Vanwege de wettelijke indexering betaalt de man met ingang van 1 januari 2026 de vrouw € 2.439,44 per maand. De man verzoekt de rechtbank te bepalen dat hij per maart 2029 geen onderhoudsbijdrage meer verschuldigd is en dat de huidige alimentatievoorziening dit jaar zal worden verminderd met een bedrag van € 650 per maand op grond van artikel 1:157 lid 3 oud BW.

Beoordeling

De rechtbank benadrukt dat op basis van vaste jurisprudentie van de Hoge Raad hoge eisen worden gesteld aan de stelplicht van de verzoeker van een dergelijke limitering. De voor partijen gestelde termijn van maximaal twaalf jaar blijkt expliciet uit het scheidingsconvenant. Dat na 1 januari 2020 in het algemeen kortere maximale termijnen gelden vormt geen grond voor een beperking van de termijn.

Ten aanzien van de verdien capaciteit van de vrouw overweegt de rechtbank dat partijen in het echtscheidingsconvenant ervan zijn uitgegaan dat de vrouw slechts gedeeltelijk in haar levensbehoefte kan voorzien. Hoewel de man meent dat de vrouw voldoende tijd heeft gehad haar verdien capaciteit uit te breiden, heeft zij aangetoond dat dit juist is verslechterd. Dit blijkt uit een brief van het UWV waarin zij 80 tot 100% arbeidsongeschikt is verklaard. Volgens de rechtbank heeft de man onvoldoende gemotiveerd waarom voorbij zou moeten worden gedaan aan deze beoordeling van een deskundige. Daarom wordt uitgegaan van een verdien capaciteit ter hoogte van de uitkering die de vrouw volgens de Inkomensvoorziening volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (IVA) is toegekend.

Conclusie

Het verzoek van de man wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 23-04-2026

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2026:3494

Zaaknummer: C/05/458369 / FA RK 25-3528

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De minderjarige zal naar Roemeens recht worden erkend. Het gezamenlijk gezag ontstaat niet van rechtswege omdat de in artikel 1:251b lid 2 BW beschreven situatie dat de moeder en de erkenner afzien van gezamenlijk gezag gelijkgesteld wordt aan de situatie waarin de moeder niet achter de erkenning staat.

Feiten

De vrouw en de man zijn de biologische ouders van de minderjarige, die tijdens hun minderjarigheid werd geboren. In 2024 is de minderjarige onder voorlopige voogdij gesteld van de gecertificeerde instelling (GI). Sinds 2025 is de vrouw meerderjarig. De man en de vrouw hebben de Roemeense nationaliteit.

Beoordeling

De man verzoekt hem vervangende toestemming tot erkenning te verlenen. Gezien de man en de vrouw beiden de Roemeense nationaliteit hebben, is hierop het Roemeens recht van toepassing. De man kan via de gemeente op basis van Roemeens recht een akte van erkenning laten opmaken.

De rechtbank overweegt de gevolgen hiervan voor het gezag. Ingevolge artikel 16 lid 1 HKV 1996 is het Nederlandse recht van toepassing op het ontstaan van gezag. Hoewel de erkenning plaatsvindt na 1 januari 2023 oordeelt de rechtbank dat het gezag niet van rechtswege tot stand komt. De vrouw staat niet achter de erkenning. Deze situatie kan worden gelijkgesteld aan de situatie waarin geen gezamenlijk gezag ontstaat omdat de erkenner en de moeder daarvan afzien op basis van artikel 1:251b lid 2 BW.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) adviseert de voogdij van de GI voorlopig in stand te laten en een raadsonderzoek te gelasten naar het gezag. De rechtbank meent dat er geen tekenen zijn dat de minderjarige bij de moeder zou worden verwaarloosd en kent haar het gezag toe, waarop de voogdij van de GI van rechtswege beëindigd wordt. De man verzoekt hem op grond van artikel 1:253c BW mede met gezag te belasten. Hij heeft de minderjarige nog

niet erkend, maar de rechtbank beoordeelt toch zijn verzoek en acht zich hierover onvoldoende ingelicht. De relatie tussen de twee jonge ouders was zeer turbulent. Daarbij stelt de vrouw dat er sprake was van huiselijk geweld, maar de man betwist dit. De raad wordt verzocht een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van gezamenlijk gezag.

Betreffende het verzoek van de vrouw (art. 1:255 lid 2 BW) om de minderjarige onder toezicht te stellen, overweegt de rechtbank dat er sprake is van ernstige ontwikkelingsbedreigingen voor de minderjarige. De verwachting is dat de betrokkenheid van de GI noodzakelijk is om de verstandverhouding tussen de ouders te verbeteren. De man en de vrouw zijn het erover eens dat de GI een leidende rol zal hebben in het vormgeven van het contact tussen de man en de minderjarige.

Conclusie

De vrouw wordt met het gezag belast en de man wordt opgedragen de rechtbank te berichten zodra de erkenning tot stand is gekomen. De minderjarige wordt onder toezicht gesteld en de zaak ten aanzien van het gezamenlijk gezag en de omgang wordt aangehouden.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 24-04-2026

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2026:5338

Zaaknummer: C/10/689261 / FA RK 24-8473

Wetsartikelen: